

Kommunstyrelsens arbetsutskotts sammanträde 2024-04-17

Plats och tid: Storskär/Norrskär, kl. 08:30

Kallade: Ledamöter

Underrättade: Ersättare

Vid förhinder: Meddela ersättare och johanna.frunck@vaxholm.se.

Information: Ärendena har delats in i A- och B-ärenden. Detta innebär att de ärenden som är markerade med A inte kommer att föredras och att de ärenden som är markerade med B kommer att föredras under sammanträdet. Vid frågor om A-ärenden, kontakta gärna förvaltningen innan sammanträdet.

Nedan listas ärendenummer, namn på ärendet samt föredragande person eller funktion.

1. Justering och fastställande av föredragningslistan
2. B. Kommunstyrelsens förslag till mål, indikatorer och budget 2025-2027, Koray Kahruman
3. A. Särskild verksamhet för inhämtande och behandling av statistik enligt offentlighet- och sekretesslagen, Marie Wiklund
4. A. Breddinförande av Office 365 (M365) i Vaxholms stad, Marie Wiklund
5. A. Information från slutrevisionsmöte med kommunstyrelsens presidium 2024-03-22, Ordföranden
6. A. Svar på motion från Klas Beskow (SD): Representation i kommunens bolag, Marie Wiklund
7. A. Svar på motion från Fredrik Ardefors m.fl.; Proportionella val vid tillsättning av presidieplatser, Marie Wiklund

Tina Runhem (M)
Ordförande

Johanna Frunck
Sekreterare

Kommunledningskontoret
Anne-Lie Vernersson Timm
Kvalitetscontroller

Kommunstyrelsens förslag till mål, indikatorer och budget 2025-2027

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen besluta

Kommunstyrelsens förslag till mål, indikatorer och budget 2025-2027 samt förslag till taxor 2025 godkänns.

Ärendebeskrivning

Förvaltningen redovisar förslag till nämndens mål, indikatorer och budget 2025-2027, innehållande mål och indikatorer, verksamhet, driftsbudget, investeringar och taxor och avgifter för kommunstyrelsens verksamheter.

Barnrättsperspektivet/Prövning av barnets bästa

Föreslaget beslut bedöms inte få några konsekvenser för barn.

Jämställdhetsperspektivet

Föreslaget beslut bedöms inte få några konsekvenser/effekter ur ett jämställdhetsperspektiv.

Måluppfyllelse

Föreslaget beslut bidrar till de tre övergripande målområdena kvalitet, livsmiljö och ekonomi.

Handlingar i ärendet

Tjänsteutlåtande Kommunstyrelsens förslag till mål, indikatorer och budget 2025-2027, 2024-04-03

Kommunstyrelsens förslag till mål, indikatorer och budget, 2025-2027

Nämndens nyckeltalslista 2025 Kommunstyrelsen

Taxor och avgifter 2025 kommunstyrelsen

Kopia på beslutet till:

För åtgärd:

Anne-Lie Vernersson Timm, kommunledningskontoret

Koray Kahruman, kommunledningskontoret

Liselotte Lundmark, kommunledningskontoret

För kännedom:

Marie Wiklund, kommunledningskontoret

**VAXHOLMS
STAD**

Förslag till nämndens mål, indikatorer och budget 2025-2027

Kommunstyrelsen

Innehållsförteckning

Ansvar och uppdrag.....	3
Förvaltningens omvärldsanalys	4
Verksamhet	7
Driftbudget	11
Investeringar.....	14
Mål och indikatorer	15
Kvalitet.....	15
Livsmiljö	15
Ekonomi.....	16
Taxor och avgifter	17

Ansvar och uppdrag

Styrelsen är stadens ledande politiska förvaltningsorgan. Den har ett helhetsansvar för stadens verksamheter, utveckling och ekonomiska ställning. Styrelsen ska leda och samordna förvaltningen av stadens angelägenheter och ha uppsikt över övriga nämnders och eventuella gemensamma nämnders verksamhet (ledningsfunktion). Styrelsen ska också ha uppsikt över kommunal verksamhet som bedrivs i kommunala företag, stiftelser och kommunalförbund.

Styrelsen ska leda stadens verksamhet genom att utöva en samordnad styrning och leda det arbetet med att ta fram styrdokument för staden (styrfunktion). Styrelsen ska följa de frågor som kan inverka på stadens utveckling och ekonomiska ställning och fortlöpande i samråd med nämnderna följa upp de fastställda målen och återrapportera till fullmäktige (uppföljningsfunktion). Styrelsen ansvarar för i detta reglemente angivna uppgifter jämte sådana uppgifter som inte lagts på annan nämnd (särskilda uppgifter). Härutöver ansvarar styrelsen för de uppgifter som framgår av kommunallagen (2017:725), KL, och annan lagstiftning.

Förvaltningens omvärldsanalys

Följande trender har identifierats som påverkar kommunen framåt inom kommunstyrelsens verksamhetsområde.

Digital utveckling och informationssäkerhet

Välfärden står inför stora utmaningar kopplat till ekonomi och kompetensförsörjning vilket kräver en omställning till digitala arbetssätt som möjliggör effektivisering och nödvändig verksamhetsutveckling. Digitalisering är således ett viktigt område för att kommunen ska kunna förbättra sina verksamheter, erbjuda förenklad service till företag, öka tillgängligheten av information och tjänster samt främja hållbarhet. Vaxholms stad ska fortsätta sin digitala omställning för att kunna tillvarata digitaliseringens möjligheter för såväl interna processer som gentemot Vaxholmsborna. Arbetet med informationssäkerhet, digital kompetens och förändringsledning är centralt för denna utveckling.

Flera kommuner har drabbats av IT-attacker exempelvis Bjuv, Vellinge och Kalmar. För att uppnå en så god informationssäkerhet som möjligt är det viktigt att arbeta både proaktivt och reaktivt. Idag är många IT-system inte längre enbart ett stöd för verksamheten, utan en förutsättning att verksamheten ska fungera. Det finns också ett större beroende mellan olika IT-system i dagens samhälle. Dessa beroenden sträcker sig både inom och mellan organisationer och mellan länder. Därför är det viktigt för både privat och offentlig verksamhet att förebygga och åtgärda säkerhetsbrister i verksamhetskritiska system. Att vara medveten om hur hoten ser ut och vad som går att göra för att skydda viktig data och information är en nationell angelägenhet.

En annan identifierad utmaning framåt är att balansera ökade krav på digital utveckling av tjänster i förhållande till lagkrav inom informationssäkerhetsområdet och den bristande samordning som finns inom kommuner/offentlig förvaltning/nationellt på detta område.

Säkerhetsläget och välfärdsbrott

Säkerhetsläget i omvärlden har försämrats med anledning av Rysslands invasion av Ukraina. Även andra händelser påverkar som kriget i Gaza, Sveriges medlemskap i Nato samt medvetna cyberattacker mot Sverige.

Utvecklingen påverkar Sverige och i förlängningen Vaxholms säkerhet. Sveriges säkerhet är ett gemensamt ansvar där alla ska bidra. Kommunens uppdrag är att garantera sin del i samhällsviktig verksamhet som upprätthåller eller säkerställer samhällsfunktioner som är nödvändiga för samhällets grundläggande behov, värden och säkerhet. I det ingår bland annat att infrastruktur, dricksvatten, skola och omsorg säkerställs i fredstida krissituationer och under höjd beredskap. Under 2022 genomfördes en nationell strukturreform för krisberedskap och civilt försvar för att ge tydligare ansvar och handlingskraft. Samhällets förmåga att följa, analysera och förmåga att hantera eller agera på det förändrade säkerhetspolitiska läget kommer fortsatt utvecklas och stärkas.

Förändrad attityd till narkotikabruk, öppet pågående våld inom gängkriminalitet, ökande bedrägerier mot privatpersoner och missbruk av tillförsäkrande av offentliga medel skapar en ny otrygghet i samhället. Detta medför nya behov av samverkansformer mellan polis, åklagarväsende, myndigheter som t ex Skatteverket, arbetsförmedling, tull och kommuner. Gemensamma samt egna initiativ med att arbeta för att stärka upplevd och faktisk trygghet samt att motarbeta välfärdsbrott är viktiga för grundförtroendet av samhällets förmåga.

Demografisk förändring

Den demografiska utvecklingen visar att kommuner har flera tuffa år framåt. Antalet invånare över 80 år ökar med nästan 50 procent de närmaste 10 åren, vilket kommer att öka behoven av välfärdstjänster som sjukvård och äldreomsorg. Samtidigt ökar antalet i personer i arbetsför ålder blygsamt under samma period. De demografiska förutsättningarna skiljer sig rejält åt över landet. När arbetskraften inte räcker till går det inte att möta kompetensutmaningen enbart genom att rekrytera fler. Samtidigt som gruppen äldre ökar beräknar SCB att antalet barn och unga minskar de kommande åren. Det är framförallt barn och unga upp till 15 år som förutspås att minska i antal.

Under första halvåret 2023 är antalet födda barn det lägsta på 20 år och i 193 av landets kommuner har barnafödandet minskat, vilket kommer minska behoven av förskola och skola.

Vaxholms prognos visar på färre barn i grundskoleåldern och fler äldre de kommande åren. Detta kommer ställa krav på omställning i verksamheterna som behöver anpassa sig till dem nya behoven. I barn- och utbildningsnämnden kommer kommunen få se minskade behov och inom socialnämnden ökade behov på välfärd till kommunens invånare.

Antalet sysselsatta kommer att öka betydligt långsammare under kommande tioårsperiod jämfört med de senaste tio åren. Fram till år 2031 beräknas gruppen i arbetsför ålder 20-66 att öka med drygt 4 procent, vilket motsvarar en ökning med omkring 253 000 personer. Med den förändrade demografin och tillkommande behoven skulle kommuner och regioner (inklusive privata utförare) behöva drygt 50 procent av sysselsättningsökningen för att behålla dagens personaltäthet. Bara äldreomsorgen behöver rekrytera drygt en tredjedel av den tillkommande arbetskraften för att bibehålla den nuvarande personaltätheten fram till år 2031. Samtidigt som det finns enormt behov inom välfärden uppskattar näringslivet att de behöver cirka 70 procent av de nyttillkomna i sysselsättning. Dessutom planeras andra offentliga ambitionshöjningar inom såväl försvaret som polisen och rättsväsendet. Vaxholms stad har liknande utmaningar som landet i övrigt. Kommunen behöver arbeta aktivt med att marknadsföra och bibehålla de fördelar som finns av anställning i Vaxholms stad.

Minskad handel i stadskärnor

Handel i stadskärnorna har minskat i hela landet. Det gäller inte bara på de små orterna och i de medelstora städerna. Även i större städer står stadskärnans handel för en krympande andel av den totala handeln.

En klar majoritet av landets stadskärnor tappar marknadsandelar när det gäller sällanköpshandel. Delvis kompenseras detta bortfall av att stadskärnorna ökar inom sektorer som restaurang, kafé och service- och tjänstenäringsar som gym och nöjen. Men dessvärre är detta inte en generell omstrukturering. Stadskärnor där handeln avvecklas snabbast ser inte samma ökning av andra näringar. Om vi vill ha starka och levande stadskärnor även i framtiden är det därför viktigt att de inte tappar allt för mycket handel, eftersom handeln är en viktig dragningskraft för såväl folkliv som andra typer av etableringar.

Försäljningsindex är ett värde som visar om en kommun har ett inflöde eller utflöde av handel. Index 100 innebär att handeln omsätter lika mycket som det befolkningsmässiga underlaget medger, över 100 indikerar ett inflöde av handel, under 100 indikerar ett utflöde. Under 2021 hade Vaxholm ett försäljningsindex på 50 för den sammanlagda detaljhandeln och 73 för dagligvaruhandel. Sällanköpsvaruhandel har ett index på 24 för Vaxholm. Intilliggande Täby kommun har ett försäljningsindex på 162, vilket betyder att det finns ett stort inflöde av människor från andra kommuner som handlar i kommunen. Arninge centrum strategiska läge vid avfarten till Vaxholm gör det attraktivt för bilpendlande Vaxholmsbor att storhandla där. Vaxholms stora besöksantal bidrar till att hålla uppe Vaxholms försäljningsindex.

Detaljhandeln är mitt uppe i ett paradigmskifte, där den fysiska handeln utsätts för en ökad konkurrens från i första hand den digitala handeln. Detta är en global trend som påverkar och förändrar förutsättningarna för regionala och lokala handelsplatser.

Trots Vaxholms många fördelar uttrycks en oro för att Vaxholm, med den ökande konkurrensen från närliggande köpcentra och ändrade beteendemönster, ska utvecklas i negativ riktning och bli en renodlad sommarstad där handel och centrumliv utarmas övriga delar av året.

Hållbart samhälle

Negativa effekter av klimatförändringar och förlust av biologisk mångfald är två parallella kriser med tydlig koppling till mänsklig påverkan. Det finns en okunskap om hur dessa förändringar påverkar oss och vilka lösningar som behöver vidtas och som ger störst effekt. Samtidigt som att det är tydligt att det finns ett behov av förändring väcks motstånd och misstro hos olika grupper i samhället.

Det sker omfattande investeringar i nya tekniska lösningar för att lösa klimatkrisen. Men det kommer

också att krävas en ändrad livsstil och konsumtionsmönster för att vi ska lyckas. Återbruk och effektiv användning av befintliga resurser får ökad betydelse. Går det att bygga om istället för att bygga nytt för att öka hållbarheten, minska kostnaderna och samtidigt uppnå en större robusthet.

För att möta klimatförändringarna krävs ett tvärsektoriellt helhetsperspektiv där möjligheterna till positiva synergier mellan åtgärder för klimat och för biologisk mångfald tas tillvara. Det kommer att krävas en helhetssyn för att ta hänsyn till både ekonomisk, ekologisk och sociala behov av en hållbar utveckling. För det behövs nya former för samverkan med andra offentliga parter, medborgare, föreningsliv, näringsliv och forskning behövs för att på nya sätt för ett nå ett mera hållbart samhälle.

Verksamhet

Digital utveckling

För att kunna möta utvecklingsområdena kring bland annat kompetensförsörjning, effektivitet och säkerhet krävs en ändamålsenlig och säker digital utveckling som utgår från verksamheternas och medborgarnas behov, vilket kommer definieras i en kommunövergripande digitaliseringsstrategi. Automatiseringar och nyttjandet av digital teknik är också en viktig del för att kunna effektivisera främst administrativa processer inom staden. Fortsatt implementering av samverkansmodellen för digitalisering möjliggör en effektiv kommunövergripande samverkan och samordning men kräver även digitala plattformar som stödjer detta arbete. Andra identifierade utvecklingsområden berör möjligheter till en mer digital dokumenthantering, säker digital kommunikation och implementering av automatiserade processer och datadrivna beslutsunderlag. Även möjlighet till ett kommungemensamt ärendehanteringssystem kommer undersökas för att underlätta gemensamma processer och arbetssätt. För framtida kompetensförsörjning krävs dessutom ändamålsenliga digitala stöd för onboarding och kontinuerlig kompetensutveckling.

Informationssäkerhet

Kommunen kommer under åren fördjupa sitt arbete med informationssäkerhet och framtagandet av ett ledningssystem för informationssäkerhet (LIS). Styrande dokument och processer för informationssäkerhetsarbetet kommer upprättas samt kompetenshöjande insatser för anställda. En inventering av sårbarhetsrisker och långsiktig åtgärdsplan kommer upprättas utifrån nationellt cybersäkerhetscenters rekommenderade cybersäkerhetsåtgärder, vilket kommer leda till att större inköp blir nödvändiga.

Kompetensförsörjning

Vaxholms stad, likt andra kommuner, behöver arbeta med kompetensförsörjningsfrågan på ett strukturerat och strategiskt sätt. Kompetensförsörjningsplan 2023–2027 för Vaxholms stad utgår från nuläge samt uppfattade framtida kompetensbehov och ska vara ett stöd till att attrahera, rekrytera, utveckla, behålla och avveckla medarbetare.

Under de kommande åren kommer arbetet med kompetensförsörjningsplanen utmytna i olika aktiviteter över tid. Sammanfattningsvis handlar det om:

- Aktiviteter för att främja att Vaxholms stad är en attraktiv arbetsgivare för att attrahera och behålla medarbetare.
- Aktiviteter för att genomföra nya lösningar för att möta behov och utföra arbetet.
- Aktiviteter för att främja ett hållbart arbetsliv.

Trygghet och säkerhet

Människors upplevda trygghet och faktiska säkerhet är en vital del av en organisations och geografisk plats attraktivitet och funktion. I en föränderlig omvärld behöver det sociala kapitalet vara starkt, individuellt och kollektivt. Den 7 mars 2024 blev Sverige fullvärdig medlem i Nato. Medlemskapet i Nato innebär att vara en del av alliansens kollektiva försvar. Det kommer innebära, utan undantag, förväntningar på svenska kommuner inom bland annat hälso- sjukvård, krisberedskap och resiliens.

För perioden 2025-2027 kommer kommunen fortsatt bedriva arbete med civil beredskap och fortsatt höja robusthet och förmåga som en del av Sveriges totalförsvar och medverkan i Nato. En grundförutsättning att kunna bedriva arbete med civil beredskap är ett fullgott säkerhetsskydd enligt säkerhetsskyddslagstiftningen och fungerande samverkan med aktörer både inom och utom kommunens gränser. Delar som fortsätter att öka i omfattning. Det innefattar trygghets- och informationspunkter som beräknas tas i drift under 2024.

Under 2024 tar kommunen krafttag mot välfärdsbrottslighet, en satsning som behöver vara uthållig över tid för att nå hållbara resultat.

Med start 2024 inrättades GLL, gemensam lokal lägesbild, som kunskapsbaserat och med en evidensbaserad metod arbetar för trygghet i offentlig miljö för att bibehålla Vaxholm som en av de tryggaste kommunerna i länet.

Centrumutveckling, förbättrat företagsklimat och Leader Stockholmsbygd

Den 24 mars 2022 gav kommunstyrelsen näringslivsberedningen i uppdrag att, i dialog med näringslivet, ta fram en strategi och handlingsplan för hur Vaxholms stadskärna på östra Vaxön ska utvecklas till ett levande, hållbart och attraktivt centrum året runt. En strategi för centrumutveckling i Vaxholm togs fram i dialog med näringsliv, fastighetsägare och invånare. Denna godkändes av kommunstyrelsen 2023 och en handlingsplan kopplad till denna godkändes av kommunstyrelsen 2024. Under 2024 startade det operativa arbetet med centrumutveckling utifrån den framtagna handlingsplanen. En samverkansorganisation med samverkansgrupper kommer att tas fram. I samverkansgrupperna kommer viktiga frågor för centrum att diskuteras och behandlas – grupperna kommer bestå av exempelvis företagare, fastighetsägare, medborgare, tjänstepersoner och politiker. Dessutom kommer flera aktiviteter, både mindre och större, att genomföras åren 2025-2027 för att utveckla stadskärnan samt för att förbättra servicen till invånare och företagare.

Näringslivsstrategins målbild är att Vaxholm år 2026 har utvecklats mot en stad där fler människor kan bo, leva och arbeta samt att det finns ett väl differentierat näringsliv med ett varierat utbud av produkter, tjänster och arbetstillfällen, vilket i sin tur bidrar till ett starkt och mindre sårbart näringsliv året runt. Målbilden är också att Vaxholm ska ha ett bra företagsklimat där det är enkelt och attraktivt att starta och driva företag och att det har blivit enklare och går snabbare att få svar från kommunen i frågor som rör deras företagande.

För att nå denna målbild ska följande fokusområden arbetas med:

- Erbjud en effektiv och tillgänglig service och myndighetsutövning med kundfokus, där strävan är att möta företagets behov.
- Verka för utveckling och tillväxt i befintliga företag.
- Verka för nya företagsetableringar, företrädesvis kunskapsintensiva företag.
- Säkerställa att företag med marin anknytning kan verka och utvecklas.
- Främja besöksnäringen genom fortsatt arbete med Destination Vaxholm och Stockholm Archipelago.
- Ta hänsyn till näringslivets behov vid infrastrukturplanering, detaljplanera verksamhetsområde på Rindö.

Vaxholms stad deltar i Leader Stockholmsbygd för 2024–2027. Leader arbetar för utveckling av landsbygd och skärgård och målen är hållbara näringar och verksamheter samt hållbara och resilienta platser. Föreningar och företag i Vaxholm kan ansöka om bidrag från Leader för att utveckla Vaxholm. Möten och informationsträffar kommer anordnas för att närings- och föreningslivet ska få vetskap om denna möjlighet. Tjänstepersoner från Vaxholms stad ingår i styrelsen i Leader Stockholmsbygd.

Tillgänglighet och kommunikation

Arbetet med tillgängliga pdf:er fortsätter utifrån den handlingsplan som togs fram 2023 för de kommande åren. I arbetet ingår ett utökat antal mallar för att skapa tillgängliga dokument samt att stötta verksamheterna att bryta ner den övergripande handlingsplanen i lokala aktiviteter för att nå de mål som handlingsplanen pekar ut om tillgängliga pdf:er i Vaxholms stads digitala kanaler.

I syfte att kunna möta invånarnas behov av kommunikation från Vaxholms stad har kommunikationsenheten inlett ett arbete med att genomföra fokusgrupper med olika målgrupper. Syftet är att undersöka närmare hur invånarnas behov av kommunikation från Vaxholms stad ser ut och på vilket vis deras förväntningar kan mötas. Fokusgrupper genomförs med olika målgrupper och ska leda till konkreta kommunikationsaktiviteter som är i linje med det de olika målgrupperna uttrycker behov av.

Som ett led i arbetet med att än bättre nå ut till invånare med information från Vaxholms stad inför kommunikationsenheten under 2024 nya sätt att informera invånare inne i centrala Vaxholm. Syftet är att bland annat via digitala skärmar och analog information på centrala platser i Vaxholm nå ut till invånare på daglig basis och i händelse av en kris.

Upphandlingsstöd och nytt verktyg

Upphandlingsenheten kommer att fortsätta arbetet med utbildningsinsatser och stödmaterial till verksamheterna för att bygga upp beställarkompetensen. I arbetet ingår även att genomlysna beställarbeteendet under avtalstiden och identifiera ekonomiska riskfaktorer kopplade till avtalsefterlevnad och föreslå förslag på hur dessa kan minimeras.

Det nuvarande avtalet för kommunens upphandlingsverktyg och avtalsdatabas går att förlänga som längst till kvartal 1 2027 och upphandling kommer att behöva påbörja arbetet med att upphandla ett nytt verktyg. I arbetet med behovsanalys och marknadsundersökning så kommer ett mål vara att identifiera utökat systemstöd för bland annat dynamiska inköpssystem och verktyg för verksamheterna i form av stöd för avtalsuppföljning.

Hållbart reningsverk och utbyggnad av laddinfrastruktur

Vaxholms framtida avloppsrening ska ske i samarbete med Österåkers kommun. Roslagsvatten har fått i uppdrag att anlägga ett nytt reningsverk i Margretelund och det nya reningsverket ska konstrueras med tanke på skärpta miljökrav i framtiden. För att ansluta Vaxholm behövs ett nytt överföringssystem, det vill säga sjöledning för spillvatten, byggas mellan Blynäs och Margretelund. Projektet är påbörjat och planen är att verket ska tas i drift december 2027.

Kommunen och E.ON förbereder samhället för kommande behov av elektrifiering inom transportområdet. E.ON anlägger under 2024 nya elledningar genom Vaxön för att stärka upp kapaciteten allmänt och mer specifikt för att möjliggöra drift av Trafikverkets kommande elfärjor.

Kommunen har möjliggjort för externa aktörer att anlägga laddstationer för bilar på några av kommunens parkeringar. Därtill i samband med kajrenoveringen så anläggs tomrör för elledningar för att i framtiden kunna förse elektrifierad sjötrafik med el.

Översiktsplan 2040

Kulturmiljöprogrammet förväntas vara antaget under 2024 vilket innebär att arbetet med Översiktsplan 2040 ska återupptas. En översiktsplan ska visa hur kommunen tänker ta hänsyn till allmänna intressen samt hur riksintressen ska tillgodoses och hur miljö kvalitetsnormer ska följas. Planen ska också ge vägledning för hur den byggda miljön ska användas, utvecklas och bevaras. Tillsammans med Mål- och budget är översiktsplanen kommunens viktigaste övergripande styrdokument för att nå en hållbar samhällsutveckling.

Utveckling av stadsmiljön

Planering av stadsmiljön ska bidra till en god stadsmiljö för Vaxholms stads invånare och kan vara ett viktigt verktyg för att möta de demografiska utmaningarna. Demografi och det förändrade handelsmönster är risker som behöver hanteras.

En kommande utmaning är ett växande behov av platser på boende för äldre, så kallade särskilda boenden, samt långsiktigt hållbara lokaler för förskolor och skolor. Nya bostäder ger kommuninvånarna möjlighet, såväl unga som äldre, att bo kvar i kommunen. Vaxholms stad arbetar kontinuerligt med att, inte minst i avtal, säkerställa en god kvalitet i framtagandet av nya gator och gång- och cykelvägar, bostäder och kommunala servicefunktioner såsom förskolor, skolor och särskilda boenden. Invånare ska vara informerade och kunna ge synpunkter på planerad utveckling av Vaxholm.

Bostadsområdet på Norrberget fortsätter att växa fram och inflyttning kommer att ske etappvis fram till 2026. På Rindö fortsätter omvandlingen av ett tidigare militärt område enligt befintliga och nya planer. Här kommer bostäder blandas med olika verksamheter. Ett hotell planeras att uppföras på höjden vid Oxdjupet. Det nya hotellet bidrar till arbetsplatser och förväntas ge positiva synergieffekter för verksamma och boende på Rindö.

Detaljplanen för Resarö mitt gör det möjligt för kommunen att markanvisa fyra kommunägda områden för bostadsändamål. Detaljplanen möjliggör för olika typer av bebyggelse såsom lägre flerbostadshus, radhus och villor. Exakt innehåll och upplägg för kommande markanvisning kommer framgent att beslutas politiskt.

Trafikinфраstruktur

Under 2023 antogs Åtgärdsvalsstudie (ÅVS) för väg 274 genom Vaxön och Rindö. I studien har 36 nödvändiga åtgärder identifierats i trafiksystemet varav dubbleringsläget för färjor på västra Rindö är högst prioriterat. Syftet är att få till ett intentionsavtal med Trafikverket kring dessa frågor.

Förvaltningen arbetar med trygghetsfrågor avseende till exempel tillgång till gång- och cykelvägar och trygga trafiksituationer för oskyddade trafikanter. Ett konkret exempel är detaljplanen för Resarö mitt som inkluderar en förlängd cykelväg utmed Överbyvägen och förbättringar av Resarövägen med ny cirkulationsplats, busshållplatser och avlämningsplatser för elever till och från skolområdet. Ett annat exempel är trafiksäkerhetshöjande åtgärder på Rindövägen.

Renovering av kajen i stadskärnan

För att säkra kajernas funktion för framtiden och samtidigt rusta och förbättra platsen som knutpunkt för kollektivtrafiken i allmänhet och sjötrafiken i synnerhet så fortsätter arbetet med att renovera Vaxholms kajer. Kajen byggdes senast om 1969 och har nu tjänat ut vilket bland annat visar sig genom slukhål på och intill kajen. Under vintern 2024 påbörjades arbetet med en första etapp av grundläggning. Under 2025 ska grundläggningen vara helt klar. Arbeta med mark-, vatten- och avloppsåtgärder påbörjas under 2025 och pågår en bit in i 2026. Finplaneringen ska handlas upp våren 2025 och utföras under 2026.

Större byggprojekt

Under 2025 kommer flera större byggprojekt att gå igång eller redan vara igång. Kommunens näst största investering, efter kajens renovering, är byggande av ett särskilt boende (SÄBO). Planen är att entreprenaden upphandlas under hösten 2024 för att sedan gå igång med faktiskt byggande runt årskiftet 24/25. SÄBO ska vara färdigbyggt under 2027.

Kommunens ishall med tillhörande maskiner har tjänat ut och ska renoveras och nya maskiner ska införskaffas. Genomförandebeslut förutsätts fattas under våren 2024, upphandling genomförs under hösten 2024 och entreprenaden beräknas starta under våren 2025.

Under vintern och våren 2024 projekteras om- och tillbyggnad av Resarö skola. Upphandling beräknas kunna genomföras före sommaren 2024 och entreprenaden startar under hösten 2024 och pågår in i 2026.

Vattentjänstplan

Arbetet med Vattentjänstplanen fortsätter under 2025 och för att kunna bygga ut vatten och avlopp på ett strukturerat sätt, enligt föreslagen utbyggnadsordning, bör detaljplaner startas i berörda områden.

EU:s öppna datadirektiv

EU-kommissionen har godkänt ett tillägg till EU:s öppna data-direktiv som i korthet innebär att ett antal samlingar med strukturerade data, så kallade dataset, som är särskilt värdefulla för samhället ska tillhandahållas av kommuner utan avgift från den 9 februari 2025.

Det är inte valfritt för kommunen att samla in denna data då stora delar enligt avtal ska levereras till Lantmäteriet. Kommunens egna verksamheter är också beroende av att ha uppdaterad och korrekt data för att utföra sina uppdrag inom såväl myndighetsutövning som underhåll och utveckling av stadens anläggningar och infrastruktur. I samband med detta arbetar man med att vidareutveckla det geografiska informationssystem (GIS) som införts under 2024.

Klimat- och miljöberedningen

Kommunstyrelsens klimat- och miljöberedning inrättades 2024. Uppdraget är att bereda ärenden till kommunstyrelsen rörande frågor kopplade till de av kommunfullmäktige antagna styrdokument inom hållbarhetsområdet med fokus på miljömässig hållbarhet. Beredningens syfte är att verka för politisk samordning, vara pådrivande, föreslå prioritering och sprida kunskap om miljö- och klimatfrågor. Förvaltningen arbetar tillsammans med beredningen för att vidareutveckla arbetssätt och rutiner som arbetats fram under föregående år.

Driftbudget

Driftbudget (mnkr)	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Kalkyl 2027	Kalkyl 2028	Kalkyl 2029	Kalkyl 2030
Kommunstyrelsen	-90,5	-92,6	-95,4	-97,1	-99,7	-102,8	-105,6

Kommunfullmäktige har i mål- och budget 2024-2026 fastställt följande ekonomiska ramar för kommunstyrelsen i den kommande planperioden.

I de fastställda ramarna ingår följande pris- och löneuppräknings.

Lön- och prisutveckling	2024	2025	2026
Lön	4,30%	3,00%	3,00%
Pris	5,40%	2,00%	2,00%
Lön- och prisutveckling	4,63%	2,70%	2,70%

Följande budgettillskott utöver pris- och lönekomensation ingår 2025 i de fastställda ramarna.

- Arkitekturpolicy.

Flytt av budgetmedel

Med anledning av omorganisering inom stadsbyggnadsförvaltningen behöver personalbudget från SBN på -460 tkr och personalbudget från TFK på -848 tkr föras över till kommunstyrelsen.

Ökade kostnader för att färdigställa ÖP 2040

Hösten 2018 beslutade kommunstyrelsen att en ny översiktsplan skulle tas fram för Vaxholm stad. Under 2019 genomfördes en tidig dialog om kommunens utveckling ur ett långsiktigt och hållbart perspektiv. Under våren och sommaren 2019 hade boende och verksamma i Vaxholm stad möjlighet att ge sin syn på Vaxholm idag och hur Vaxholm ska fortsätta utvecklas fram till år 2040. Drygt 1 000 personer svarade på webbenkäten, cirka 50 personer deltog i det dialogmöte som hölls i Kronängsskolan i juni. Cirka 300 personer träffade förvaltningen under cykelturnén på öarna. Under hösten 2019 gjordes också en utställning i Rådhuset som en återkoppling. Våren 2021 genomfördes samrådet för ny översiktsplan 2040.

Efter samrådet togs beslutet (KF 2021 §35 och KS 2021 §97) att pausa översiktsplanarbetet och invänta framtagandet av ett kulturmiljöprogram. Kulturmiljöprogrammet närmar sig antagande och arbetet med ny översiktsplan behöver således återupptas.

Nästa steg i översiktsplanprocessen är utställning och slutligen antagande. Närmast består arbetet av att svara på de synpunkter som kommit in och eventuellt revidera/komplettera översiktsplanen utifrån dessa. Eftersom det var några år sedan översiktsplanen var ute på samråd behöver en generell uppdatering göras och nya program och riktlinjer behöver vävas in.

Exempel på dessa är:

- Kulturmiljöprogram
- Vattentjänstplan
- Trafikstrategi
- Näringslivsstrategi
- Handelsutredning
- Grönplan
- Riktlinjer för bostadsförsörjning

Pågående egna utredningar.

- Lokaliseringsstudie jordbruksmark

För att kunna färdigställa Översiktsplan 2040 behövs 500 tkr för 2025 utöver det som redan finns i planerad budget.

Minskade intäkter till följd av öppna data direktivet

EU:s öppna datadirektiv medför att kommuner, från februari 2025, inte längre får ta betalt för olika typer av geodata som man i nuläget tillhandahåller medborgare och företag mot en avgift. Det åligger dock fortfarande kommunen att samla in denna data då stora delar enligt avtal ska levereras till Lantmäteriet. Kommunens egna verksamheter är också beroende av att ha uppdaterad och korrekt data för att utföra sina uppdrag inom såväl myndighetsutövning som underhåll och utveckling av stadens anläggningar och infrastruktur. Den typ av data som kommunen samlar in för Lantmäteriets räkning och kommunens eget behov ska enligt direktivet tillhandahållas avgiftsfritt till medborgare och företag framöver.

Geodataverksamheten får idag, förutom intäkter från försäljning av geodata, även intäkter i form av ersättning från Lantmäteriet för leverans av data. Dessa intäkter kommer från 2025 att minska och eventuellt upphöra helt. I nuläget är det inte klart hur ersättningsmodellen från Lantmäteriet kommer att förändras. Beslut om ersättningsnivåer beräknas tas av Lantmäteriet under sommaren 2024. Hur stort bortfallet av de totala intäkterna blir är osäkert. Utifrån de senaste årens resultat beräknas minska till nägonstans mellan 300 000– 500 000 kronor.

Minskade intäkter för nybyggnadskartor

En genomgång av kart- och mätverksamhetens kostnader och intäkter har gjorts. Den visar att budgeterad nivån för intäkter under flera år tillbaka har legat på en högre nivå än vad som är möjligt att leva upp till utifrån mängden inkomna bygglovsärenden.

Nu har antalet ansökningar om bygglov gått ner och förväntas ligga kvar på en relativt låg nivå under de närmsta åren. Detta leder till lägre intäkter för produktion av varor och tjänster kopplat till myndighetsutövning enligt Plan- och bygglagen (PBL). Vaxholms stad har för närvarande inga exploateringsområden i den fas då byggnation påbörjas vilket leder till ett lägre behov av nybyggnadskartor, utstakningar och lägeskontroller. Ekonomisk oro i samhället antas också vara en del av förklaringen till det minskade antalet ansökningar.

Inom några år kommer exploateringen av Resarö Mitt leda till ett tillfälligt ökat behov av kommunens kart- och mättjänster. En eventuell framtida stabiliserad samhällsekonomi bör ge utrymme för fler om- och nybyggnationer framöver. Fram till dess är det troligt att intäkterna för dessa varor och tjänster landar på en lägre nivå än tidigare budgeterat. Hur stor minskningen av intäkter blir för 2025 är svårt att uppskatta i förväg men med bakgrund av tidigare års resultat är bedömningen att det rör sig om 200 000 – 300 000 kronor under 2025.

En översyn har gjorts över avgiftsnivåerna för nybyggnadskartor, utstakning och lägeskontroll. För nybyggnadskartor ligger Vaxholms stad idag relativt lågt jämfört med andra kommuner i länet. Timtaxan anpassas till aktuell kostnadsbild i föreslagen taxa för 2025, därutöver sker en årlig indexuppräknings. Justeringen väntas väga upp något för uteblivna intäkter.

EU:s öppna datadirektiv kan ge till följd att intäkter från nybyggnadskartor framöver uteblir helt. I nuläget är det inte färdigutrett. Arbete med att utreda frågan pågår inom Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) och Lantmäteriet.

Minskade planintäkter

Tidigare år har vi haft fler detaljplaner som finansierats via planavtal och därav fått större intäkter för vår nedlagda tid. För tillfället handlägger vi fler egna planer där vi inte har full kostnadstäckning för planarbetet. Flera planer framåt kopplade till Vattentjänstplanen utbyggnadsplan för VA behöver kommunen själva stå för kostnaden. Vi uppskattar de minskade plantintäkter till cirka 800 tkr under 2025.

Översyn av utjämningsystemet

En parlamentarisk utredning håller på att se över samtliga delar av utjämningsystemet för kommuner och regioner. Utredningen kommer presentera sitt resultat under 2024. Under de senaste sex åren har det genomförts två revideringar som har varit till Vaxholms nackdel som kostat

kommunen ca -17,2 mnkr per år. Preliminära siffror på kommungruppnivå visar att Vaxholm likt flera andra pendlingskommuner nära storstad kommer att förlora ytterligare pengar i utjämningsystemet. Eventuella förändringar kommer förmodligen börja gälla tidigast 2026.

Friskvårdsbidrag

En jämförelse med länets övriga kommuner visar att Vaxholms friskvårdsbidrag på 1700 kr per anställd och år ligger i det lägre intervallet. Vi vill därför öka friskvårdsbidraget till 2500 kr per anställd och år för att ligga mer i nivå med jämförbara kommuner.

Centrumutveckling och samverkan med företag och föreningar

På uppdrag av kommunstyrelsen har näringslivsberedningen tagit fram en strategi för Vaxholms centrumutveckling 2024-2035. Strategin, som godkändes av kommunstyrelsen den 23 november 2023, ger en gemensam målbild för Vaxholms centrumutveckling och beskriver övergripande strategier för hur vi tar oss till densamma. Centralt för genomförande är samverkan mellan kommun, näringsliv, fastighetsägare och föreningar. Handlingsplanen beskriver de steg som behöver tas för att nå målsättningarna i strategin. Några av stegen löper över flera år medan andra genomförs på kortare tid. För det fortsatta arbetet kopplat till centrumutvecklingen och framdrift i arbetet behövs en projektanställning på deltid.

Säkerhet och beredskap

Med anledning av det försämrade säkerhetsläget samt ökade krav från staten på kommunerna behöver vi genomföra inköp i Vaxholm. Vi vill skapa ett budgetutrymme i investeringsbudgeten och driftbudgeten för att genomföra nödvändiga inköp utifrån behov som identifieras. Vi vill skapa ett utrymme på cirka 3 mnkr i investeringsbudgeten och cirka 1 mnkr i driftbudgeten för att möta avskrivningskostnader och övriga inköp som går på driftbudgeten. Det finns inte en fullständig plan för vad pengarna exakt ska användas till i dagsläget. Den preliminära planen innefattar reservkraftverk och livsmedelsinköp.

Klimat- och miljöberedning

Klimat- och miljöberedningens arbete sätter igång under 2024. Som komplement till investeringsbudgeten behöver en driftbudget på cirka 50-100 tkr adderas för exempelvis informationsinsatser.

Investeringar

Löpande investeringar (mnkr)	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
IT	-2,0	-2,0	-2,0
Summa	-2,0	-2,0	-2,0

Investeringar kopplat till IT-säkerhet

Flera kommuner har drabbats av IT-attacker exempelvis Bjuv, Vellinge och Kalmar. För att uppnå en så god informationssäkerhet som möjligt är det viktigt att arbeta både proaktivt och reaktivt. Idag är många IT-system inte längre enbart ett stöd för verksamheten, utan en förutsättning att verksamheten ska fungera. Det är viktigt för oss att förebygga och åtgärda säkerhetsbrister i verksamhetskritiska system. Att vara medveten om hur hoten ser ut och vad som går att göra för att skydda viktiga data och information är en nationell angelägenhet. För att förbättra kommunens IT- och informationssäkerhet beräknas ett investeringsbehov på 3,5 mnkr 2025 och 2,0 mnkr 2026 och 2027, totalt 7,5 mnkr utöver den investeringsbudget som finns för IT i planen.

Mål och indikatorer

Under avsnittet mål och indikatorer redovisas de strategiska mål nämnden föreslår ska fastställas för kommande år. Målen visar inriktning och lyfter fram områden utifrån uppdraget som nämnden har valt att fokusera på under kommande planperiod. Varje mål mäts med ett antal indikatorer utifrån beslutade målvärden som signalerar om staden är på rätt väg mot att uppnå målet. Mål, indikatorer och målnivåer fastställs slutgiltigt i juni genom kommunfullmäktiges beslut om mål och budget för Vaxholms stad. Resultatet följs upp och redovisas vid delårsrapport och årsredovisning.

Kvalitet

Beskrivning

Vaxholms stads verksamheter har god kvalitet i enlighet med nationella styrdokument och invånarnas upplevelse. Kommunen ger god service som kännetecknas av god tillgänglighet och positivt bemötande.

Nämndens mål	Indikator	Utfall 2023	Målnivå 2025	BM-värde 2023
Invånarna och företagen erbjuds god tillgänglighet, bemötande och service.	Medborgarundersökningen - Att få svar på frågor till kommunen fungerar bra, andel (%)	55,3%	67 %	66,9%
	Nöjd Kund-Index (NKI) företagsklimat	68	75	75
	Medborgarundersökningen - Bra bemötande vid kontakt med tjänstepersonen i kommunen, andel (%)	84,8 %	82 %	79,3 %
Vaxholms stad är en attraktiv arbetsgivare med ett hållbart ledar- och medarbetarskap.	Hållbart medarbetarengagemang (HME) totalindex	84	84	81
	Hållbart medarbetarengagemang (HME) ledarskapsindex	85	85	80
Vaxholms invånare har insyn och inflytande över kommunens utveckling	Medborgarundersökningen - Invånarnas möjlighet till insyn och inflytande över kommunens beslut och verksamheter är bra, andel (%)	23,3 %	23 %	22,8 %
	Medborgarundersökning - Kommunens information kring större förändringar fungerar bra, andel (%)	50,2	48	48,2

Livsmiljö

Beskrivning

Vaxholms stad erbjuder en attraktiv livsmiljö där kommunen tillgodoser mänskliga behov inom ramen för jordens resurser. Livsmiljö omfattar både social- och ekologisk hållbarhet.

Nämndens mål	Indikator	Utfall 2023	Målnivå 2025	BM-värde 2023
Vaxholm har en god stadsmiljö.	Medborgarundersökningen - Upplevd trygghet utomhus, andel (%)	98 %	90 %	84,8 %
	Medborgarundersökningen - Kommunen är en bra plats att bo och leva på total, andel (%)	97,9 %	95 %	91,5 %
Vaxholm arbetar för att minska klimatpåverkan, värna den biologiska mångfalden och en god vattenkvalitet	Avlopp som får godkänt vid inventering, andel (%)	68%	80 %	
	Utsläpp till luft av växthusgaser totalt, ton CO2-ekv./inv		1,3	
	Medborgarundersökningen - Kommunens arbete för att minska miljö- och klimatpåverkan i egna verksamheter är bra (andel%)	64 %	69 %	64,2 %

Ekonomi

Beskrivning

Vaxholms stad har en god ekonomi i balans. Den kommunala servicen är kostnadseffektiv så att skattepengarna ger så stort värde som möjligt.

Nämndens mål	Indikator	Utfall 2023	Målnivå 2025	BM-värde 2023
Ekonomi är långsiktigt hållbar.	Resultatavvikelse i procent av budget (%)	2,9%	0 %	0%

Taxor och avgifter

Tillfälligt nyttjande av kommunens kartmaterial

Taxan flyttas från Stadsbyggnadsnämnden till Kommunstyrelsen till följd av att geodataverksamheten har lagts till i reglementet för Kommunstyrelsen. En startavgift har lagts till som tillkommer vid beställning av samtliga tjänster och produkter.

**VAXHOLMS
STAD**

Nämndens nyckeltalslista 2025

Kommunstyrelsen

Nämndens nyckeltal för uppföljning

Nämnden följer upp nedanstående nyckeltal som en del av kvalitetssäkring av verksamheten. Nyckeltalen kompletterar de indikatorer som är kopplade till nämndens mål och som följs upp vid delårsrapportering och årsredovisning.

Kvalitet

Mått	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2025	Trend	BM 2023
Hållbart medarbetarengage mang (HME) ledarskapsindex 	85			—	80
Hållbart medarbetarengage mang (HME) ledarskapsindex, kvinnor 	84			—	80
Hållbart medarbetarengage mang (HME) ledarskapsindex, män 	91			—	82
Hållbart medarbetarengage mang (HME) totalindex, kvinnor 	83			—	81
Hållbart medarbetarengage mang (HME) totalindex, män 	87			—	80
Svensk näringslivsranking, enkät 	169			—	

Livsmiljö

Mått	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2025	Trend	BM 2023
Aktuell hållbarhetsranking av miljöarbetet 	61			—	
Anmälda stöld- och tillgrepsbrott, antal/1000 inv 				—	
Antal anmälda våldsbrott per 1000 invånare (3-års medelvärde) 	3,6			—	8,8

Mått	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2025	Trend	BM 2023
Antal laddpunkter för elfordon - publika samt egen regi 	10			—	
Elever åk 9 som tycker att livet är riktigt härligt att leva, andel (%) flickor 				—	
Elever åk 9 som tycker att livet är riktigt härligt att leva, andel (%) totalt 				—	
Elever åk 9 som tycker det är riktigt härligt att leva, andel (%) pojkar 				—	
Föräldrapenningdagar som tas ut av män, andel av antal dagar (%) 	31,5%			—	31,6%
Grad av god psykisk hälsa (åk 9) Index 0-100, flickor 				—	
Grad av god psykisk hälsa (åk 9) Index 0-100, pojkar 				—	
Grad av god psykisk hälsa (åk 9) Index 0-100, totalt 				—	
Insamlat matavfall (kg/inv) (Roslagsvatten) 	36			—	
Kommunen som en plats att bo och leva på, andel nöjda medborgare (%), kvinnor 	98,4 %			—	91,9 %
Kommunen som en plats att bo och leva på, andel nöjda medborgare (%), män 	97,4 %			—	91 %
Långtidsarbetslöshet 25-64 år i kommunen, andel	1,7 %			—	2,9 %

Mått	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2025	Trend	BM 2023
(%) av bef. 					
Medborgarundersökningen - Kommunen är en bra plats att bo och leva på total, andel (%) 	97,9 %			—	91,5 %
Upplevd trygghet utomhus kvällstid, åk 9, andel (%) flickor 				—	
Upplevd trygghet utomhus kvällstid, åk 9, andel (%) pojkar 				—	
Valdeltagande i senaste kommunalvalet (%) 	88,1 %			—	79 %

Volym

Mått	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2025	Trend	BM 2023
Heltidsanställda månadsavlönade, kommun, andel (%) 	76 %			—	
Heltidsanställda månadsavlönade, kommun, andel (%), kvinnor 	78 %			—	
Heltidsanställda månadsavlönade, kommun, andel (%), män 	67 %			—	

De globala målen

Till varje nyckeltal visas symbolen för det globala mål som nyckeltalet kopplar till enligt en bedömning. Nedan listas de 17 globala målen.

- 1. Ingen fattigdom
- 2. Ingen hunger
- 3. God hälsa och välbefinnande
- 4. God utbildning för alla
- 5. Jämställdhet
- 6. Rent vatten och sanitet för alla
- 7. Hållbar energi för alla
- 8. Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt
- 9. Hållbar industri, innovationer och infrastruktur
- 10. Minskad ojämlikhet
- 11. Hållbara städer och samhällen
- 12. Hållbar konsumtion och produktion
- 13. Bekämpa klimatförändringarna
- 14. Hav och marina resurser
- 15. Ekosystem och biologisk mångfald
- 16. Fredliga och inkluderande samhällen
- 17. Genomförande och globalt partnerskap

TAXOR OCH AVGIFTER

2025

**VAXHOLMS
STAD**

1. Kommungemensamma avgifter

1.1 Kopiering och utskrift av allmänna handlingar

Momsfritt om inte annat anges.

Vaxholms stad tar enligt 2 kap. tryckfrihetsförordningen ut avgift enligt nedan för utlämnande av allmän handling i form av kopia eller avskrift. Den nedanstående taxan innehåller även kostnad för utlämnanden av digitala handlingar. Detta innebär dock inte en rätt att ta del av allmän handling i digitalt format.

Vid expediering per post tas portoavgift ut om försändelsen väger mer än 20 gram. Avgift tas ut för postförskott, för bud eller liknande förmedling.

Fotokopia A4

Svart/vit sida 1 – 9	Gratis
Svart/vit Sida 10	50 kr
Svart/vit Sida 11 och därutöver	2 kr per sida
Färg	5 kr per sida

Fotokopia A3

Svart/vit	Som A4 x 2
Färg	Som A4 färg x 2

Fotokopia A2

Svart/vit, första kopian	30 kr per sida
Svart/vit, följande sidor	15 kr per sida
Färg	45 kr per sida

Fotokopia A1

Svart/vit, första kopian	50 kr per sida
Svart/vit, följande sidor	24 kr per sida
Färg	70 kr per sida

Fotokopia A0

Svart/vit	70 kr per sida
Färg	100 kr per sida

Digitala handlingar (t.ex. konvertering och sammanställning)

Upp till en kvart	Ingen avgift
Per påbörjad kvart därefter	125 kr
Kopia av videobandsupptagning	600 kr per band
Kopia av ljudbandsupptagning	120 kr per band
Avskrift av allmän handling	125 kr per påbörjad kvart
Utskrift av ljudbandsupptagning	125 kr per påbörjad kvart
Bestyrkt avskrift av allmän handling	125 kr per påbörjad kvart
Bestyrkt kopia av allmän handling	
Sida 1-25	50 kr
Sida 26 och därutöver	2 kr per kopia
Överföring av digital upptagning till lagringsmedium	125 kr per påbörjad kvart
Överföring av fotografisk bild till lagringsmedium	20 kr per bild

Vid utlämnande på lagringsmedium tillkommer en avgift motsvarande kostnaden för lagringsmediet.

2. Kommunstyrelsen

2.1. Avgifter för planbesked

I de fall någon som avser att vidta en åtgärd som kan förutsätta att en detaljplan antas, ändras eller upphävs kan denne ansöka om ett planbesked (se plan- och bygglagen 2010:900). I planbeskedet ska kommunen redovisa sin avsikt i fråga om att påbörja ett sådant planläggningsarbete. Avgift tas även ut vid avslag.

Avgifter

Klass	Komplexitet	Avgift
1	Mycket enkelt	10 900 kr
2	Enkelt	21 950 kr
3	Normalt	32 850 kr
4	Komplext	54 850 kr
5	Mycket komplext	76 800 kr
6	Återkallande av ansökan inom tid angiven i bekräftelsebrev	1 600 kr

Planbesked – ärendekategorier

Om ett ärende inte kan placeras i någon av klasserna får kommunstyrelsens planeringsutskott bedöma vilken klass ärendet hör till.

Med **mycket enkelt** ärende avses projekt som uppfyller någon eller några av följande kriterier:

- Mindre projekt av enklare karaktär
- Projekt som ligger inom eller i direkt anslutning till detaljplanerad markanvändning av samma karaktär, där det är möjligt med kommunal vatten- och avloppsanslutning och som inte ligger inom strandskyddat område
- Eventuellt planarbete kan antas vara möjligt att genomföra med standardförfarande
- Avslag med hänvisning till pågående genomförandetid eller annat enkelt skäl.

Med **enkelt** ärende avses projekt som uppfyller samtliga följande kriterier:

- Projekt av enklare karaktär
- Projekt som ligger inom eller i direkt anslutning till detaljplanerad markanvändning av samma karaktär, där det är möjligt med kommunal vatten- och avloppsanslutning och som inte ligger inom strandskyddat område
- Eventuellt planarbete bedöms behöva genomföras med standardförfarande

Med **normalt** ärende avses projekt som uppfyller samtliga följande kriterier:

- Projekt av normal karaktär
- Projekt som ligger inom eller i direkt anslutning till detaljplanerad markanvändning av samma karaktär, där det är möjligt med kommunal vatten- och avloppsanslutning
- Eventuellt planarbete bedöms behöva genomföras med standardförfarande utan program

Med **komplext** ärende avses projekt som uppfyller något av följande kriterier och som inte utgör en mycket komplex åtgärd:

- Större projekt av komplex karaktär: bostadsprojekt med ca 15–70 bostäder eller större verksamhetsprojekt
- Ärenden som inte kan antas innebära en betydande miljöpåverkan
- Eventuellt planarbete bedöms behöva genomföras med program och/eller utökat planförfarande

Med **mycket komplext** ärende avses projekt som uppfyller något av följande kriterier:

- Projekt av större omfattning: bostadsprojekt med mer än 70 bostäder eller verksamhetsprojekt omfattande mer än 2 500 kvm bruttoarea eller övriga projekt omfattande mer än 10 000 kvm markarea eller ändrad markanvändning till något av ovanstående
- Ärenden som kan antas innebära betydande miljöpåverkan
- Eventuellt planarbete bedöms behöva genomföras med program och utökat planförfarande

Avgiftens erläggande

Avgift för planbesked ska erläggas i förskott.

Oförutsedda kostnader

För arbetsmoment som inte kan förutses kan avgift komma att tas ut separat via timdebitering.

Dröjsmålsränta

Betalas inte avgift inom tid som föreskrivits i faktura utgår dröjsmålsränta enligt räntelagen från förfallodagen till dess betalning sker.

2.2. Tidsersättning för planarbete

I debiterbar tid ingår inte restid. I underlaget för beräkning av timkostnader ingår, förutom lönekostnader och löneomkostnader (arbetsgivaravgifter och pensionstillägg) även övriga kostnader. Dessa omfattar lokaler, central administration, utrustning, resor, telefon med mera.

Timkostnad exkl. moms	1 500 kr
-----------------------	----------

2.3. Tidsersättning för exploateringsfrågor

Avgiften gäller plan- och exploateringsenhetens arbete i samband med fastighetsrättsliga frågor och avtalslösningar. Framför allt avses här exploateringsfrågor i samband med framtagandet och genomförandet av detaljplaner. Ingående arbeten är projektledning, avtalsframställning och avtalsuppföljning, administration samt fakturahantering.

I debiterbar tid ingår inte restid. I underlaget för beräkning av timkostnader ingår, förutom lönekostnader och löneomkostnader (arbetsgivaravgifter och pensionstillägg) även övriga kostnader. Dessa omfattar lokaler, central administration, utrustning, resor, telefon med mera.

Timkostnad exkl. moms	1 500 kr
-----------------------	----------

Kostnader som uppstår i samband med framtagandet av detaljplaner, faktureras genom planenheten och i enlighet med deras taxa för detaljplaneframställan.

2.4. Taxetabell för GIS-produkter och -tjänster

Ärendetyp		Avgift exkl. moms	Avgift inkl. moms
Startavgift för tjänster och produkter enligt nedan		500 kr	625 kr
Primärkarta ≤20 ha	Per ha	1 150 kr	1 438 kr
Primärkarta, kostnad per påbörjad ha utöver de 20 första, då fastighetens yta ≥ 21 ha - ≤50 ha	Per ha	900 kr	1 125 kr
Primärkarta, kostnad per påbörjad ha utöver 50, då fastighetens yta >51 ha	Per ha	600 kr	750 kr
Övriga uppdrag och geodata		Enligt offert	
Flygbilder och ortofoto	Per ha	450 kr	563 kr
Laserdata	Per ha	950 kr	1 188 kr

Handläggningskostnad per timme	1 300 kr (ex moms)	1 625 kr (inkl. moms)
---------------------------------------	---------------------------	------------------------------

Ändring av taxan

Avgiftsbeloppen i taxan gällande GIS-produkter och -tjänster (punkten 2.4) är bestämda med utgångspunkt i det kostnadsläge som råder i april 2024. Avgiftsbeloppen (fasta avgifter och timavgifter) höjs med den procentsats för PKV som är publicerad på SKR:s webbplats för oktober månad året före avgiftsåret.

Kommunledningskontoret
Anne-Lie Vernersson Timm
Kvalitetscontroller

Särskild verksamhet för inhämtande och behandling av statistik enligt offentlighet- och sekretesslagen

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen besluta

Ekonomi- och upphandlingsenheten på kommunledningskontoret ska antas som särskild verksamhet för inhämtande och behandling av statistik enligt 24 kap 8§ Offentlighet- och sekretesslagen (2009:400).

Ärendebeskrivning

Kommunstyrelsen har inom Vaxholms stad ansvaret för det samordnande arbetet med officiell statistik, vilken på nationell nivå hanteras av Statistiska centralbyrån (SCB).

Kommunledningskontoret ansvarar för den verksamhet som hör till kommunledningskontorets beslutsområden. Även stadsbyggnadsförvaltningen hör till kommunstyrelsens beslutsområden via planeringsutskottet när det gäller översiktsplaner, detaljplaner, större byggprojekt och exploatering.

Inom statistikområdet gäller i vissa fall sekretess enligt offentlighets- och sekretesslagen (OSL). För att kommunen ska få tillgång till statistiskt material som inte sekretessgranskats ska uppgifterna hos kommunen omfattas av samma sekretess (24 kap. 8 § Offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)).

För att erhålla aktuellt sekretesskydd krävs att statistikverksamheten utgör en särskild verksamhet i kommunen med en ansvarig nämnd eller styrelse.

Den särskilda verksamheten föreslås vara ekonomi- och upphandlingsenheten där kvalitetscontrollern är organiserad. Kvalitetscontrollern är idag kommunens kontaktperson för statistikfrågor och i rollen ingår att ta hand om beställning av statistik från SCB och vidareförmedla statistikdata inom kommunen.

Inga tabeller som efter sekretessprövning skickats till den särskilda (avgränsade) statistikverksamheten får skickas vidare till annan verksamhet inom myndigheten utan att en röjandegranskning, aggregering eller liknande bearbetning görs och man kan garantera att tabellerna inte innehåller uppgifter som kan hänföras till någon enskild.

Barnrättsperspektivet/Prövning av barnets bästa

Föreslaget beslut bedöms inte få några konsekvenser för barn.

Jämställdhetsperspektivet

Föreslaget beslut bedöms inte få några konsekvenser/effekter ur ett jämställdhetsperspektiv.

Finansiering

Finansiering inom ram.

Handlingar i ärendet

Tjänsteutlåtande, Särskild verksamhet för inhämtande och behandling av statistik enligt offentlighet- och sekretesslagen

Bilaga Information om intyg gällande särskild (avgränsad) statistikverksamhet

Kopia på beslutet till:

För åtgärd:

Anne-Lie Vernersson Timm, kvalitetscontroller, kommunledningskontoret

Information om intyg gällande särskild (avgränsad) statistikverksamhet

Sekretess och sekretessprövning vid SCB

SCB:s statistikpaket består av färdiga tabeller med information på aggregerad nivå. SCB kan inte garantera att tabellerna inte innehåller uppgifter som kan hänföras till den enskilde, speciellt om tabellen redovisas på låg regional nivå. Eftersom uppgifterna skyddas av sekretess vid SCB måste motsvarande sekretess även skydda uppgifterna hos kommunen.

För att fastställa att sekretessen finns hos mottagaren genomför SCB en sekretessprövning enligt bestämmelsen om statistiksekretess 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), OSL.

Särskild (avgränsad) statistikverksamhet hos kommunerna

För att sekretess ska gälla för uppgifterna hos en kommun måste kommunen ha en särskild reglering, ordning eller organisation för framställning av statistik och verksamheten måste vara *avskild* från annan verksamhet, till exempel genom att den är organiserad som en egen enhet eller liknande. Avgörande är inte enhetens storlek eller det antal personer som sysselsätts där utan hur statistiken och uppgifterna till denna hanteras i förhållande till myndighetens verksamhet i övrigt.

Inga tabeller som efter sekretessprövning skickats till den särskilda (avgränsade) statistikverksamheten får skickas vidare till annan verksamhet inom myndigheten utan att en röjandegranskning, aggregering eller liknande bearbetning görs och man kan garantera att tabellerna inte innehåller uppgifter som kan hänföras till någon enskild.

Kommunens kontaktperson och samtliga personer som ges tillgång till leveransen från SCB ska tillhöra den särskilda (avgränsade) statistikverksamheten.

Intyg kring särskild (avgränsad) statistikverksamhet

SCB har inte möjlighet att ge vägledning kring hur verksamheten ska organiseras utan bedömningen måste göras hos kommunen. SCB rekommenderar att kommunen tar stöd och hjälp av jurister och Dataskyddsombud vid organisationen.

SCB behöver dock ett intyg om att kommunen har den verksamhet som krävs för att ta emot och skydda uppgifterna. Ett sådant intyg bör vara undertecknat av en behörig företrädare för verksamheten. Intyget kan förslagsvis bestå av undertecknad försäkran som hittas i ett separat dokument här: [SCB:s färdiga tabellpaket](#).

Kommunledningskontoret
Anders Henriksson
IT- och digitaliseringschef

Breddinförande av Office 365 (M365) i Vaxholms stad

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen besluta

M365 införs i Vaxholms stads samtliga verksamheter.

Ärendebeskrivning

Vaxholms stad behöver möta både den ökade digitaliseringen i samhället och inre ökade förväntningar av en modern digital arbetsplats. Utifrån den demografiska utvecklingen krävs kontinuerliga effektiviseringar och förbättringar i kommunens verksamheter, där digitalisering spelar en stor roll för kommuner att i framtiden fortsatt kunna leverera välfärd av god kvalitet utan att bli kostnadsdrivande. Vaxholms stad har idag behov av en mer enhetlig IT-miljö samt en digital struktur som möjliggör samverkan, både internt och externt. Vaxholms stad har även behov av automatiseringar, AI-stöd och en modern digital miljö som kan anpassa sig till verksamheternas behov. I och med de förändrade säkerhetshoten har även Vaxholms stad ett behov av att intensivifiera sitt arbete med informationssäkerhet och IT-säkerhet.

En mångsidig plattform med produkter och tjänster utifrån Vaxholms stads behov finns redan licensierad av kommunen (Microsoft365), men enbart utbildningsförvaltningen använder i dagsläget Microsoft365 (M365). Resterande förvaltningar har inte implementerat M365 fullt ut utifrån tidigare bedömning av GDPR. Utifrån det så kallade adekvansbeslutet mellan EU och USA, kan numera personuppgifter, efter en bedömning enligt samtliga relevanta regler i GDPR och med stöd av beslutet om adekvat skyddsnivå, överföras till USA utan att några ytterligare skyddsåtgärder behöver vidtas. Detta innebär att molntjänsten som Microsoft tillhandahåller möjliggör att Vaxholms stad inte längre behöver hantera alla produkter via lokal installation, vilket ökar flexibiliteten, säkerheten och kan på sikt bli mer kostnadseffektivt.

Ur ett medarbetar- och verksamhetsbehovsperspektiv skapar ett införande av M365 förutsättningar för en god intern service genom en modern, sömlös digital arbetsplats för att kunna stödja och underlätta för dem som arbetar närmast

kommunens invånare, kunder och besökare. Genom att ta tillvara på de automatiseringar, AI-stöd och en modern digital plattform som M365 erbjuder, frigörs även arbetstid för personal inom kommunens samtliga verksamheter, samtidigt som möjligheterna till en attraktiv arbetsgivare ökar vilket även på sikt kan påverka kompetenssäkring inom kommunens verksamheter. M365 inkluderar avancerade säkerhetsfunktioner och inbyggda efterlevnadsmekanismer för att skydda organisationens data och information. Genom att dra nytta av fördelarna med 365 kan Vaxholms stad även förbättra sin produktivitet, effektivitet och konkurrenskraft samt säkerställa säkerheten och efterlevnaden av regelverk och standarder samtidigt som IT-kostnaderna kan minska.

Ett flertal risker med nuvarande arbetssätt har identifierats, bland annat utifrån att IT-miljö hanteras olika mellan förvaltningarna, ineffektivt digitalt samarbete, samt att det skapar en otydlighet gällande informations- och dokumenthantering i kommunen vilket påverkar informationssäkerheten. Att införskaffa olika lösningar för de behov som Vaxholms stad har, och redan betalar för idag i sin licenshantering för M365, skulle inte enbart vara kostnadsdrivande utan även leda till en rörig digital arbetsmiljö. Ett breddinförande av M365 skulle genomföras i olika etapper utifrån en projektorganisation bestående av ett flertal kompetenser inom kommunen. För att säkerställa efterlevnaden av GDPR ska införandet följa europeiska dataskyddsmyndighetens rekommendationer på skyddsåtgärder vid införande av utomeuropeiska molntjänster. Implementering och förvaltning av M365 skulle ske inom befintliga personalresurser och inom IT-enhetens driftsbudget.

Konsekvensen av ett positivt beslut att införa Microsoft M365 medför fortsatt arbete med såväl IT- som informationssäkerheten, vilket hanteras och fortlöpande åtgärdas, och kan innebära fortsatta ekonomiska satsningar inom området framöver. Verksamheterna får genom införandet av M365 moderna framtidsorienterade verktyg för det egna arbetet, digitala möten och möjligheterna till samarbete. Kostnader för etablering och förvaltning av M365 är identifierade. Ett breddinförande i Vaxholms stad beräknas pågå under ett år. Uppstart och påbörjande av arbete enligt införandeplanen kan ske omgående under 2024.

Vid ett beslut att inte införa Microsoft M365 blir konsekvenserna för verksamheten stora. Ett nej till införande blir också ett beslut att hitta ersättningslösningar. Att hitta ersättningslösningar för nuvarande och planerade funktioner kommer att ta tid och blir kostnadsdrivande, vilket avsevärt försenar tillhandahållande av moderna tjänster till verksamheten, funktioner i verksamhetssystem som är beroende av M365 kan sluta fungera och redan införda tjänster från M365 måste avvecklas.

Barnrättsperspektivet/Prövning av barnets bästa

Föreslaget beslut bedöms inte få några negativa konsekvenser för barn.

Jämställdhetsperspektivet

Föreslaget beslut bedöms inte få några konsekvenser ur ett jämställdhetsperspektiv.

Måluppfyllelse

Ett positivt beslut till ett breddinförande av M365 bidrar till verksamheterna att lättare uppnå nämndens mål "Vaxholms stad är en attraktiv arbetsgivare med ett hållbart ledar- och medarbetarskap" genom att erbjuda moderna och framtidsorienterade verktyg för medarbetare och chefer inom Vaxholms stad. Då kommunen kan dra nytta av tidigare ekonomiska satsningar för att säkra framtida behov inom exempelvis automatisering och säkerhet kan även nämndens mål "Ekonomi är långsiktigt hållbar" påverkas på ett positivt sätt då Vaxholms stad vid ett införande av M365 kan hålla nere kostnaderna för vidareutveckling av kommunens IT-miljö.

Finansiering

Finansiering är inom befintlig ram.

Handlingar i ärendet

Tjänsteutlåtande, 2024-03-07

Risk- och konsekvensbedömning breddinförande av M365 i Vaxholm stad

Beslutsunderlag breddinförande M365 Vaxholms stad (version 1.0)

Kopia på beslutet till:

För åtgärd:

Anders Henriksson, klk

För kännedom:

Förvaltningschefer i Vaxholms stad

Beslutsunderlag

Breddinförande av M365 i Vaxholms stad

Anders Henriksson

2024-03-22

Innehåll

Sammanfattning och förslag till beslut	3
Inledning	4
Bakgrund	4
Microsoft365	5
Molntjänster och GDPR.....	6
Nuläge i Vaxholms stad	6
Fördelar med implementering av M365	7
Implementeringsförslag för ett breddinförande av M365.....	8
Förvaltningsorganisation.....	9
Risker med nuvarande struktur och arbetsätt.....	9
Kostnader	10
Rekommendation till beslut.....	10
Bilagor	10

Sammanfattning och förslag till beslut

Vaxholms stad behöver möta både den ökade digitaliseringen i samhället och inre ökade förväntningar av en modern digital arbetsplats. Utifrån den demografiska utvecklingen krävs kontinuerliga effektiviseringar och förbättringar i våra verksamheter, där digitalisering spelar en stor roll för kommuner att i framtiden fortsatt kunna leverera välfärd av god kvalitet utan att bli kostnadsdrivande. Vaxholms stad har idag behov av en mer enhetlig IT-miljö samt en digital struktur som möjliggör samverkan, både internt och externt. Vaxholms stad har även behov av automatiseringar, AI-stöd och en modern digital miljö som kan anpassa sig till verksamheternas behov. I och med de förändrade säkerhetshoten har även Vaxholms stad ett behov av att intensifiera sitt arbete med informationssäkerhet och IT-säkerhet.

En mångsidig plattform med produkter och tjänster utifrån Vaxholms stads behovs finns redan licenserad av kommunen (Microsoft365), men enbart utbildningsförvaltningen använder i dagsläget Microsoft365 (M365). Resterande förvaltningar har inte implementerat M365 fullt ut utifrån tidigare bedömning av GDPR. Utifrån det så kallade adekvansbeslutet mellan EU och USA, kan numera personuppgifter, efter en bedömning enligt samtliga relevanta regler i GDPR och med stöd av beslutet om adekvat skyddsnivå, överföras till USA utan att några ytterligare skyddsåtgärder behöver vidtas. Detta innebär att molntjänsten som Microsoft tillhandahåller möjliggör att Vaxholms stad inte längre behöver hantera alla produkter via lokal installation, vilket ökar flexibiliteten, säkerheten och kan på sikt bli mer kostnadseffektivt.

Ur ett medarbetar- och verksamhetsbehovsperspektiv skapar ett införande av M365 förutsättningar för en god intern service genom en modern, sömlös digital arbetsplats för att kunna stödja och underlätta för dem som arbetar närmast våra invånare, kunder och besökare. Genom att ta tillvara på de automatiseringar, AI-stöd och en modern digital plattform som M365 erbjuder, frigörs även arbetstid för personal inom kommunens samtliga verksamheter, samtidigt som möjligheterna till en attraktiv arbetsgivare ökar vilket även på sikt kan påverka kompetenssäkring inom kommunens verksamheter. M365 inkluderar avancerade säkerhetsfunktioner och inbyggda efterlevnadsmekanismer för att skydda organisationens data och information. Genom att dra nytta av fördelarna med 365 kan Vaxholms stad även förbättra sin produktivitet, effektivitet och konkurrenskraft samt säkerställa säkerheten och efterlevnaden av regelverk och standarder samtidigt som IT-kostnaderna kan minska.

Ett flertal risker med nuvarande arbetssätt har identifierats, bland annat utifrån att IT-miljö hanteras olika mellan förvaltningarna, ineffektivt digitalt samarbete, samt att det skapar en otydlighet gällande informations- och dokumenthantering i kommunen vilket påverkar informationssäkerheten. Att införskaffa olika lösningar för de behov som Vaxholms stad har, och redan betalar för idag i sin licenshantering för M365, skulle inte enbart vara kostnadsdrivande utan även leda till en rörig digital arbetsmiljö. Ett breddinförande av M365 skulle genomföras i olika etapper utifrån en projektorganisation bestående av ett flertal kompetenser inom kommunen. För att säkerställa efterlevnaden av GDPR ska införandet följa europeiska dataskyddsmyndighetens rekommendationer på skyddsåtgärder vid införande av utomeuropeiska molntjänster. Implementering och förvaltning av M365 skulle ske inom befintliga personalresurser och inom IT-enhetens driftsbudget.

IT- och digitaliseringschefen föreslår KS besluta:

- Att införa M365 i Vaxholms stad samtliga verksamheter.

Inledning

Sveriges kommuner har enats om en strategisk agenda – ett handslag för välfärdsutveckling genom digitalisering. Välfärden står inför stora utmaningar kopplat till ekonomi och kompetensförsörjning. Dessa utmaningar kan inte mötas med gårdagens lösningar, utan kräver en omställning till digitala arbetssätt som möjliggör effektivisering och nödvändig verksamhetsutveckling. Visionen *”Världens mest innovativa och omtänksamma välfärd – genom smart och tillgänglig digitalisering i hela landet”* knyter an till SKRs inriktning för perioden 2024–2027.¹

En viktig byggsten mot visionen är att den digitala transformationstakten inom kommunens verksamheter ökar och att nya verktyg som skapar förutsättningar för samarbete, snabbare kommunikation samt förbättrad säkerhet, effektivitet och innovationsförmåga införs i kommunen.

Vaxholms stad behöver möta både den ökade digitaliseringen i samhället och inre ökade förväntningar av en modern digital arbetsplats. Utifrån den demografiska utvecklingens även i Vaxholms stad krävs kontinuerliga effektiviseringar och förbättringar, där digitalisering spelar en stor roll för kommuner att i framtiden fortsatt kunna leverera välfärd av god kvalitet utan att bli kostnadsdrivande. Genom automatiseringar, AI-stöd och moderna digitala arbetsmiljöer frigörs arbetstid för personal samtidigt som möjligheterna till en attraktiv arbetsgivare ökar, vilket även kan påverka kompetenssäkring inom verksamheterna.

Bakgrund

Tillvägagångssättet som leverantörer inom IT-branschen tillhandahåller tjänster på är och har under en längre tid varit på väg att förändras. Tjänsterna går från att ha varit lokalt installerade, även kallat *”on-prem”*, till att tillhandahållas i molntjänster. Den här förändringen ser kommunen inom alla sektorer men det är främst förändringen inom området kontorsstödjtjänster från Microsoft som just nu driver behovet av att möjliggöra IT-drift i molntjänster som lyder under lagstiftning från tredje land.

Kommunens IT-infrastruktur är byggd på lösningar från Microsoft samt med en IT-enhet som är uppbyggd av kompetens på Microsofts produkter. Användare i kommunens organisation har över tid byggt upp kompetens och kunskaper kring många av alla Microsofts produkter, dessa utgör en viktig grund i mycket av den administration som sker inom kommunen idag och tillför stora värden.

Beslutet om ett införande utgör en väsentlig grund för Vaxholms stads IT-arkitektur och IT-säkerhet, kommunens informationsförsörjning & digitala infrastruktur samt delar av kommunens framtida IT-infrastruktur. För att kunna nå de kommunövergripande målen kring Kvalitet och Ekonomi, krävs att nuvarande arbetssätt inom förvaltningarna utvecklas och effektiviseras, samtidigt som service och tillgänglighet till bland annat medborgare och samarbetspartners fortsatt behöver vara hög. En modern och säker digital miljö är en förutsättning för detta arbete.

¹ Kommungemensamt handslag för välfärdsutveckling genom digitalisering, SKR 2023, <https://skr.se/skr/tjanster/rapporterochskrifter/publikationer/kommungemensamthandslagforvalfardsutvecklinggenomdigitalisering.78069.html>

Microsoft365

Microsoft365 (tidigare Office365 och förkortas nedan M365) är en prenumerationsbaserad tjänst från Microsoft som erbjuder en omfattande uppsättning produktivitetstjänster och molntjänster för företag, organisationer och enskilda användare. Den inkluderar olika appar och program för att skapa, redigera och dela dokument, kalkylblad, presentationer, e-post, kalendrar och mycket mer. Några av de mest kända programmen och tjänsterna inkluderar:

- Word: En ordbehandlingsapp för att hantera textdokument.
- Excel: Ett program för att skapa och redigera kalkylblad och utföra olika typer av beräkningar.
- PowerPoint: Ett verktyg för att skapa professionella presentationer med olika medier och effekter.
- Outlook: En e-postklient och kalenderapp för att hantera e-postmeddelanden, mötesinbjudningar och schemaläggning.
- OneDrive: En molnlagringstjänst för att spara och dela filer online.
- Teams: En kommunikations- och samarbetsplattform som inkluderar chatt, röst- och videosamtal, delning av filer med mera.
- SharePoint: En plattform för samarbete och innehållshantering. Organisationer kan använda SharePoint för att skapa intranätssidor, dokumentbibliotek, teamwebbplatser och anpassade arbetsflöden.
- Power Automate: En plattform för att kunna automatisera administrativa processer och arbetsuppgifter samt vägledning i att optimera/effektivisera befintliga processer med datadriven prioritering och AI-vägledning.
- Microsoft Copilot: Är en ny funktion i M365, som är en avancerad AI-driven kodningsassistent (liknande chatGPT) som integreras med programmeringsmiljön och kan hjälpa användarna att lösa problem, utföra utvecklingsuppgifter och vissa automatiseringar.

Programmen går att använda på flera enheter så som datorer, surfplattor och smartphones. M365 erbjuder även organisationsfunktioner som hantering av användare och enheter, säkerhetsfunktioner och administrativa verktyg för IT-administratörer. M365 finns som en hybridlösning vilket betyder att viss information och program kan hanteras i molnet, samtidigt som annan information kan sparas och hanteras "on-prem" genom en lokal installation/server, vilket ger fortsatt möjlighet att lagra skyddsvärd information lokalt vid behov.

I takt med den ökade digitalisering i samhället är det viktigt att skydda IT-systemen mot dataintrång. De senaste åren har det skett många incidenter av varierande omfattning i samhällets IT-system, något som visar hur viktigt hög säkerhet och kvalitetssäkrade processer är för att skydda vår information. M365 innehåller flertalet funktioner inom IT-säkerhet så som: avancerad identitets- och åtkomsthantering, enhets- och apphantering, dataförlustskydd, avancerad hotskydd, kryptering och rättighetsstyrning och stöd för användarna att efterleva regelverk, standarder och interna policyer genom automatiserade aviseringar vid avvikelser.

Microsoft affärsmodell bygger på licenshantering per användare utifrån olika licensieringsnivåer. Detta leder till möjligheter att uppgradera vissa licenser som ger utökade funktionaliteter utifrån behov, bland annat för funktionaliteter inom IT-säkerhet. Anses detta nödvändigt ökar licenskostnaderna i olika grad beroende på vilken typ av licens som ska utökas med en extra säkerhet.

Molntjänster och GDPR

Vaxholms stad har sedan flera år tillbaka standardiserat sin IT-miljö baserat på Microsoftprodukter. Delar av M365 (exempelvis office-paketet med word, excel etc.) används kommunövergripande, men enbart utbildningsförvaltningen använder M365 i en större omfattning i en egen IT-miljö.

Detta beror på att många av funktionerna inom att M365 hanteras genom en amerikans molntjänst, vilket det tidigare kommunbeslutet endast tillät utbildningsförvaltningen att använda. Resterande verksamheter i kommunen har därför inte implementerat M365 fullt ut (trots att vi betalar alla licenser för fullskaligt användande), bland annat på grund av att ingen giltig överenskommelse av överföring av personuppgifter mellan EU och USA tidigare har funnits sedan Schrems II-domen².

Sedan Schrems II-domen har det pågått förhandlingar mellan EU och USA för att ta fram ett nytt adekvansbeslut. I juli 2023 antog EU ett nytt adekvansbeslut som ska möjliggöra en överföring av personuppgifter från EU till USA då man tecknade en överenskommelse om ett ramverk, EU-US Data Privacy Framework, mellan EU och USA's president. Adekvansbeslutet, i sig själv, innebär endast att det är förenligt med EU:s dataskyddsförordning (GDPR) att överföra uppgifter till USA.

Personuppgifter kan, efter en bedömning enligt samtliga relevanta regler i GDPR och med stöd av beslutet om adekvat skyddsnivå, överföras till certifierade mottagare i USA utan att några ytterligare skyddsåtgärder behöver vidtas.

Fler kommuner, regioner och myndigheter använder redan M365. I en nyligen genomförd utredning av Skatteverket gjorde deras arbetsgrupp en bedömning att det inte föreligger några rättsliga, säkerhetsmässiga eller funktionella hinder mot att Skatteverket och Kronofogdemyndigheten använder delar av M365, förutsatt att användningen och tjänsterna är föremål för en aktiv förvaltning och kontinuerlig bevakning i form av konsekvensbedömningar och omvärldsanalyser.

Nuläge i Vaxholms stad

Under året har behovet av att använda de nya verktygen som finns i molntjänsten för M365 ökat från verksamheten. Detta gäller både möjligheten att effektivare kunna samverka inom och mellan förvaltningarna samt för extern samverkan, exempelvis med projektledare, konsulter och de verksamheter som bedrivs i samverkan med andra kommuner (ex. dataskydd, överförmyndarnämnd etc.). Idag saknas en digital effektiv samverkansstruktur som möjliggör detta.

I och med de förändrade säkerhetshoten har även Vaxholms stad ett behov av att intensifiera sitt arbete med informationssäkerhet och IT-säkerhet vilket kräver både förändrade arbetssätt, utökad samverkan samt tillgång till mer avancerade IT-säkerhetsprogram och tjänster.

Utifrån den demografiska utvecklingens påverkan på välfärden, krävs även kontinuerliga effektiviseringar och förbättringar, där digitalisering spelar en stor roll för kommuner att i framtiden fortsatt kunna leverera välfärd av god kvalitet utan att bli kostnadsdrivande. Genom automatiseringar, AI-stöd och moderna digitala arbetsmiljöer frigörs arbetstid för personal inom kommunens samtliga verksamheter, samtidigt som möjligheterna till en attraktiv arbetsgivare ökar, vilket även på sikt kan påverka kompetenssäkring inom verksamheterna.

I dag ser användningen av M365 inom Vaxholms stad olika ut mellan förvaltningarna, till exempel är det endast utbildningsförvaltningen som använder molntjänsterna trots att det ingår i den nuvarande

² Se Integritetsskyddsmyndighetens hemsida

licensieringen för samtliga anställda. Alla användare inom Vaxholms stad har idag en E3-licens av M365 vilket är en full licens med möjligheten att utöver användandet av molntjänsterna även ha en lokalt installerad programvara på sin enhet, vilket krävs för hantering av känslig information. Därav var kommunen tvungen att teckna denna fullskaliga licens, trots det begränsade nyttjandet, då det är endast med E3-licens som man kan installera ett lokalt Office-program på sin dator.

Utbildningsförvaltningen använder idag hela molntjänsten i M365 men saknar en effektiv förvaltning, till exempel saknas livscykelhantering av upplagda team i Teams. Detta arbete måste utföras även om inte resterande verksamheter går in i M365 men genom att kunna samordna och samarbeta kommunövergripande kan Utbildningsförvaltningen effektivisera arbetet och samtidigt öka kvalitén i användandet av M365. Utifrån Skatteverkets bedömning kring att M365 kräver en aktiv förvaltning och kontinuerlig bevakning, behöver utbildningsförvaltningen central stöttning kring att kunna säkerställa en säker hantering av tjänsten i framtiden.

Idag finns en stor otydlighet i Vaxholms stad kring användandet av M365 och speciellt Teams där vissa verksamheter även i andra förvaltningar arbetar aktivt i verktyget och andra inte.

Fördelar med implementering av M365

Att implementera M365 kan erbjuda flera fördelar:

Samarbete och delning: M365 innehåller verktyg som Microsoft Teams och SharePoint, vilka främjar samarbete och delning av information inom organisationen. Användarna kan enkelt samarbeta i realtid på dokument, schemalägga möten, chatta och dela filer på ett säkert sätt.

Molnbaserad produktivitet: M365 erbjuder molnbaserade appar och tjänster som ger användarna möjlighet att arbeta var som helst, när som helst och på vilken enhet som helst, vilket är en förutsättning för distansarbete och möjligheten att vara en attraktiv arbetsgivare i dagens samhälle. Detta ökar flexibiliteten och produktiviteten för medarbetarna. En molntjänst kan också vara en försäkring, som oberoende av tid och plats, låter verksamheterna komma åt sina informationsresurser, vilket blivit allt viktigare i dagens läge kring risker med cyberangrepp.

Kostnadseffektivitet: Genom M365 kan Vaxholms stad på sikt minska kostnaderna för inköp, underhåll och uppgradering av traditionell programvara och IT-infrastruktur. Licensmodellen innebär också att licenserna inom kommunen kan skalas upp eller ner efter användandet, vilket gör det möjligt att hantera kostnaderna utifrån behoven bättre.

Säkerhet och integritet: M365 inkluderar avancerade säkerhetsfunktioner och inbyggda efterlevnadsmekanismer för att skydda organisationens data och information. Detta inkluderar bland annat identitets- och åtkomsthantering, kryptering, avancerad hotskydd och efterlevnad av olika regelverk och standarder. Utifrån omvärldens händelser är Vaxholms stad i stort behov av att utöka sin IT-säkerhet.

Anpassade lösningar och integrationer: M365 erbjuder möjligheter att skapa och integrera anpassade lösningar och appar med hjälp av plattformar som Microsoft Power Platform. Detta gör det möjligt för Vaxholms stad att anpassa och utöka funktionaliteten för att möta verksamheternas specifika behov och processer.

Kontinuerliga uppdateringar, support och utbildning: Som en prenumerationsbaserad tjänst får Vaxholms stad regelbundna uppdateringar och förbättringar av M365-appar och tjänster. Dessutom erbjuder Microsoft omfattande support, utbildning och dokumentation för att hjälpa kommunen att implementera och använda tjänsten effektivt. Utifrån att M365 är en sådan vanlig produkt/tjänst

inom Sverige finns även många duktiga IT-tekniker som är specialiserade på Microsofts produkter och tjänster att tillgå.

Investeringar i lokal infrastruktur: Behovet av investeringar i egen infrastruktur minskar i förhållande till dagens "on-prem" lösning med vilken information lagras lokalt. IT-kostnaderna kan fördelas på ett mer linjärt sätt i relation till antal användare än dagens on-prem lösning som kräver investeringar i IT-infrastruktur. En ökad användning av molntjänster innebär att investeringsbehovet kopplat till kontorsstödjtjänster kommer sjunka med tiden.

Sammanfattningsvis innebär en övergång till M365 som molntjänst att Vaxholms stad kan fortsätta nyttja Microsoft som IT-plattform och genom att implementera M365 inom alla förvaltningar bidrar detta till att öka organisationens inre effektivitet för medarbetare och verksamheter. En intern service för medarbetare och verksamheter genom en modern och sömlös digital arbetsplats är en förutsättning för att stödja och underlätta för dem som arbetar närmast våra invånare, kunder och besökare och bidra till en god arbetsmiljö. Ett serviceinriktat förhållningssätt ska gälla såväl inom den egna organisationen, mellan verksamheter inom kommunen, och till de som nyttjar kommunens service och tjänster - oavsett tid, plats eller verksamhet.

Dessutom möjliggörs användandet, och utvecklingen av, IT-säkerhetsfunktioner som förbättrar informationshanteringen- och säkerheten i kommunen och kan på så sätt minska risken för incidenter samt bidra till att allmänhet, medborgare och anställda känner fortsatt förtroende för Vaxholms stad. En god informationssäkerhet inom kommunen främjar dessutom verksamheternas funktionalitet, kvalitet och effektivitet.

Genom att dra nytta av dessa fördelar kan Vaxholms stad förbättra sin produktivitet, effektivitet och konkurrenskraft samtidigt som man minskar IT-kostnaderna och säkerställer säkerheten och efterlevnaden av regelverk och standarder.

Implementeringsförslag för ett breddinförande av M365

Breddinförandet av M365 i Vaxholms stad genomförs i olika etapper, där varje etapp kan ses som ett delprojekt med olika delar av verksamheten involverad. Under projektets gång arbetar verksamheterna löpande med projektaktiviteterna inom respektive ansvarsområden.

För implementering av ett breddinförande krävs en tydlig projektorganisation. Projektorganisationen kommer, förutom projektledare, involvera funktioner så som dokumentansvariga, informationssäkerhetssamordnare, kommunikatörer, dataskyddssamordnare, systemförvaltare och uppdragsledare (i form av digitaliseringsstrateger eller objektledare). Projektorganisationen kommer hanteras internt med befintliga roller och resurser och beräknas pågå under ett år.

Projektgruppens första arbetsuppgift blir att skapa en plan för hur de olika etapperna delas in; vilka verksamheter ingår, vilka bör involveras i delprojekten och skapa en tidplan. De första delprojektet/-n sker förslagsvis med de internproducerande verksamheterna inom kommunledningskontoret, det vill säga stödfunktioner inom administration, ekonomi, hr/lön samt it/digitalisering, för att värdera nya arbetssätt och även säkerställa att implementering inom kärnverksamheterna inom utbildning, omsorg och stadsbyggnad kan ske mer effektivt.

Efter det sista delprojektet, det vill säga då införandet ska avslutas och projekten övergår till förvaltning, ska en organisering kring M365 med tydliga roller och ansvar finnas på plats, en förvaltningsorganisation.

Förvaltningsorganisation

Förvaltningen av M365 kommer ingå i objektet för digital arbetsplats men med ett tätt samarbete med andra objekt, exempelvis; kommunikation och service.

Org.nivå	Verksamhet	IT
Ledningsnivå	Systemägare	IT- och digitaliseringschef
Beslutsnivå	0,2 Systemförvaltare	0,10 Objektledare IT
Operativ nivå	0,4 Systemadministratör(4st*0,1)	0,10 IT-support
	1,0 IT-stödjare UF (10st*0,1)	
	1,6	0,2

IT-och digitaliseringschef är systemägare och en kommunövergripande systemförvaltare utses. Utöver detta krävs systemadministratörer inom varje förvaltning som kan stötta förvaltningarnas egna arbetsätt och processer, med stöd av systemförvaltare. Inom utbildningsförvaltningens verksamheter kommer även befintliga IT-stödjare att involveras för att säkerställa ett användarnära stöd.

Risker med nuvarande struktur och arbetsätt

Vaxholms stad har utfört en riskbedömning³ för att hantera risker och förankra konsekvenser och åtgärder i syfte att förebygga, minimera och eliminera risker i arbetet med att införa M365. I riskbedömningen framkommer det även ett flertal risker med nuvarande arbetsätt och struktur, bland annat:

- Konsekvenser av att IT-miljön i staden hanteras olika beroende på Utbildningsförvaltningen respektive resterande förvaltningar leder till merjobb för IT-enheten och otydlighet för utbildningsförvaltningen gällande IT-miljön, support och användarstöd.
- Nuvarande arbetsätt ger upphov för risker inom informationssäkerhet utifrån brister på gemensamma arbetsätt, rutiner och instruktioner utifrån olika IT-miljöer. Detta påverkar bland annat incidenthantering.
- Bristande förvaltning av M365 inom utbildningsförvaltningen till följd av en annorlunda informations- och dokumenthantering gentemot resterande förvaltningar.
- Risker i att resterande förvaltningar använder delar av M365, då ex. Teams finns tillgängligt, trots att detta bryter mot interna rutiner vilket försvårar uppföljning och kontroll av arbetsätt, processer och informationshantering.
- Svårigheter i effektivt samarbete som inkluderar bland annat dokumenthantering, videosamtal, chattar etc. inom och mellan förvaltningar samt med externa parter.
- Genom att ligga kvar i lösningar som inte är moderna och i fas med marknadens erbjudande ökar kommunen sitt digitala arv vilket medför ökade kostnader för införande av alternativa tjänster och produkter i framtiden.

³ Se bilaga "Risk- och konsekvensbedömning O365"

- Ur ett medarbetar- och verksamhetsperspektiv kommer ersättningar med flera nya och olika lösningar med stor sannolikhet att medföra en rörig digital arbetsmiljö. Dessa kommer att kräva nya kompetensbehov; från IT ut till användare och i verksamheten plus ökade kostnader i omställning och utbildning för hantering av flera olika lösningar, i olika miljöer och av olika leverantörer.

Kostnader

Utifrån att Vaxholms stad redan betalar för fullskaliga licenser för M365 (som inte kan nyttjas fullt ut idag) innebär implementeringskostnaderna främst omfördelningskostnader i form av arbetstid för projektdeltagare för att säkerställa en ändamålsenlig, säker och effektivt arbetssätt i M365. Vissa tekniska förberedelser för förvaltningarna (exklusive Utbildningsförvaltningen) kommer krävas i form av IT-konsulter, men som ryms inom IT-enhetens driftbudget.

De årliga driftskostnaderna som kommer påverkas är införandet av en förvaltningsorganisation, även detta ryms inom befintliga personalresurser.

Utifrån att M365 innebär möjlighet till utökad kvalitet genom olika tillval inom exempelvis IT-säkerhet, kan givetvis driftkostnaderna öka vid beslut om utökning av licenser. Om dessa program/tjänster inte hanteras inom befintliga licenser, behöver behovet således tillgodoses på annat sätt genom inköp/upphandling med annan leverantör till ytterligare kostnader. Om behov av utökade budget krävs, det vill säga om ökade behov inte kommer kunna hanteras inom befintlig budget, behöver frågan hanteras i kommande mål och budgetärenden.

Potentialen i framtida nyttor ligger även i att verksamheten kan utnyttja de applikationer som finns i M365 molntjänst för utveckling av digitalisering på en nivå som inte har varit möjlig tidigare utan större insatser, exempel inom automatisering och AI-stöd.

Rekommendation till beslut

Utifrån verksamhetens behov av funktionalitet och framtidssäkra lösningar, genomförda omvärldsbevakning och risk-och konsekvensanalys samt brist på jämförbara helhetslösningar till likvärdig kostnad och det faktum att införandet av M365 redan påbörjats i och med utbildningsförvaltningens tidigare införande föreslås ett införande av M365 i Vaxholms stad. En förutsättning för vidare arbete är att informationsklassning, konsekvensanalys samt rekommendationer på skyddsåtgärder för att förenkla efterlevnaden av GDPR påbörjas i verksamheten i samband med införande av M365.

IT- och digitaliseringschefen föreslår KS besluta:

- Att införa M365 i Vaxholms stad samtliga verksamheter.

Bilagor

Risk- och konsekvensbedömning

Risk- och konsekvensbedömning vid införande av Office 365 (M365)		
Datum: 2023-11-15	Rubrik: Office 365 införande av: - Exchange Online - OneDrive - Teams	Beställare: Objektägaren för Digital arbetsplats.
Deltagare: Alexander Delis, Angelica Holmström, Anne-Lien Vernersson-Timm, Cecilia Jansson, Jenny Sellberg, Sergio Mazzeo och Anders Henriksson		
Förankring: Ledningsgruppen		
Förklaringar: K= Allvarighetsgrad av konsekvens S= Sannolikhet för att risk inträffar. R=Riskvärde (S*K)	Säkerhetsnivå:	Rapport lämnad datum:
I denna riskanalys används bedömningsskala: 1-4 vilket ger riskvärde mellan 1-16.		
Bakgrund: Vaxholms stad har idag de erforderliga licenser för att kunna använda de ingående molntjänsterna för M365. Med anledning av tidigare ställningstaganden för efterlevnaden av GDPR har Vaxholms stad valt att inte implementera molntjänsterna för samtliga verksamheter och medarbetare. Idag är det endast utbildningsförvaltningen som har M365 i en molnbaserad miljö både för den pedagogiska verksamheten och samtliga medarbetare. Att inte hela Vaxholms stad har en enhetlig miljö för M365 ställer till en rad problem. Kommunen vill därför genomföra en risk- och konsekvensanalys för att identifiera vilka risker eller fördelar ett breddinförande av Office 365 kan ge.		
Avgränsning: Den avgränsning som är gjord i analysen är att bedöma riskerna för att överlåta Vaxholms stads <i>bearbetning och lagring</i> av information till Microsoft för tjänsterna Exchange Online (e-post, kontakter, kalender), OneDrive (dokumentlagring, H:) och till viss del annan dokumentlagring i delade arbetsgrupper via Teams (ny molnbaserad samarbets tjänst) och OneDrive (dokumentlagring).		

Bilaga A – Riskbedömningskriterier för personlig integritet					
Skyddsvärde	GDPR sanktioner (kostnader)	Olaglig åtkomst till personuppgifter (sekretess)	Oönskad ändring av personlig (integritet) data	Förlust av personligt data (tillgänglighet)	Individens rättigheter och friheter
1 Mindre	Inga eller anmärkning	Inga till begränsad mängd känsliga personuppgifter eller personuppgifter	Mindre till återställningsbar förvanskning av personuppgifter	Mindre till måttlig störning av tillgängligheten av personuppgifter	Registrerade kan stöta på några besvär som de kommer att övervinna utan problem
2 Betydande	Varning	Betydande mängd känsliga personuppgifter eller personuppgifter	Enstaka enskilda personuppgifter skadade - återställning möjlig	Enskilda personuppgifter är inte tillgängliga men överskrider inte lagstadgade, juridiska och avtalsenliga krav	Registrerade kan stöta på betydande olägenheter, som de kommer att kunna övervinna trots några svårigheter
3 Allvarlig	<= 5 MSEK	Stor mängd känsliga personuppgifter eller personuppgifter	Enstaka enskilda personuppgifter skadade - återställning delvis möjlig	Enskilda individuella personuppgifter är inte tillgängliga i enlighet med lagstadgade, juridiska och avtalsmässiga krav	Registrerade kan få betydande konsekvenser, som de borde kunna övervinna med verkliga och allvarliga svårigheter
4 Kritisk	>= 5-10 MSEK	Omfattande känsliga personuppgifter eller personuppgifter	Enskilda personuppgifter skadade eller är osäkra	Enskilda personuppgifter inte tillgängliga - förlångt tjänsteavbrott	Registrerade kan få betydande, eller till och med irreversibla, konsekvenser som de kanske inte kommer att övervinna

Bilaga B – Informationssäkerhet					
Skyddsvärde	NIS sanktioner (kostnader)	Konfidentialitet (informationsläckage)	Riktighet (Opålitlig data)	Tillgänglighet av information	Spårbarhet (Autentitet)
1 Mindre	Inga eller anmärkning	Inga till begränsad mängd känsliga personuppgifter eller personuppgifter	Mindre återställbar data inkonsekvent	Icke kritiskt gränssnittfel	Ingen efterlevnad av DIGG tillitnivå 1.
2 Betydande	Varning	Betydande mängd känsliga personuppgifter eller personuppgifter	Återställbar data korrupt / Delar av data i tvivel	Kritiskt gränssnitt fel / ingen kritisk data tillgänglig	Ingen efterlevnad av DIGG tillitnivå 2.
3 Allvarlig	<= 5 MSEK	Stor mängd känsliga personuppgifter eller personuppgifter	Enskild datakälla skadad; betydande mängd intern information skada eller i tvivel	Begränsad mängd data tillgänglig	Ingen efterlevnad av DIGG tillitnivå 3.
4 Kritisk	>= 5-10 MSEK	Omfattande känsliga personuppgifter eller personuppgifter	All data korrupt eller tvivelaktig	Ingen tillgänglighet till data	Ingen efterlevnad av DIGG tillitnivå 4.

Bilaga C – Kriterier för riskbehandling						
Beräkna riskvärde för sannolikhet och konsekvens						
Riskvärde = Sannolikhet multiplicerat med konsekvens ger värdet x						
Sannolikhet		Konsekvens				
		Kritisk (4) - är så stor att fel inte får inträffa	Betydande (3) - uppfattas som besvärande för intressenter/Region Norrbotten	Måttlig (2) - uppfattas som liten av intressenter/ Region Norrbotten	Mindre (1) - är obetydlig för intressenter/ Region Norrbotten	
		Mycket stor (4) - det är mycket troligt att fel ska uppstå	16	12	8	4
		Stor (3) - det finns en möjlig risk för att fel ska uppstå	12	9	6	3
		Liten (2) - risken är mycket liten för att fel ska uppstå	8	6	4	2
Mycket liten (1) - risken är praktiskt taget obefintlig för att fel ska uppstå	4	3	2	1		

Förklaringar	
Grön	Inget agerande krävs. Vi accepterar riskerna.
Gul	Håll under uppsikt. Uppmärksamhet krävs
Orange	Reducera riskerna. Åtgärda. Ledningsbeslut krävs för acceptans av risk.
Röd	Direkt åtgärd krävs. Minimera riskerna

Risk- och konsekvensbedömning Office 365															
Vid införande av Microsoft Office 365 med tjänsterna Exchange Online, OneDrive och Teams															
RISK-VÄRDE	Mycket liten/Mindre	Liten/Måttlig	Stor/Betydande	Mycket stor/Kritisk											
Risktal: 1-16 (R=S*K)	1-3	4-8	9-12	16											
	ingen åtgärd	håll under uppsikt	reducera/åtgärda*	åtgärda direkt											
* ledningsbeslut krävs för att acceptera risk															
Risiknr	Riskområde/ Kategori	Risk/Händelse	Konsekvens	Reducerande åtgärder	K = 1-4	S = 1-4	R= 1-16	Åtgärdsförslag	K = 1-4	S = 1-4	R= 1-16	Beslut om åtgärd Ange namn/datum	Ansvarig funktion för genomförande	Ansvarig för genomförande	Uppföljning/ utvärdering/ resultat
1	Arbetsmiljö	Användarna vet inte var de ska lagra olika dokument	Användarna använder sig av 0365 på ett felaktigt vis. Information som inte ska hanteras i molntjänst eller hanteras på särskilt sätt behandlas där av okunskap. Obehörig kan ges tillgång, förändra eller förstöra information.	Förtydligande kring lagringsytorna (som i 0365 är Onedrive och SharePoint) behöver göras i interna riktlinjer för att underlätta för medarbetaren att göra rätt i informationshanteringen.	4	3	12	Riktlinjer och anvisningar måste tas fram och uppdatera befintliga avseende 0365	3	1	3		Ansvarig för Övergripande Riktlinjer och Anvisning för Dokumenthantering -Digital arbetsplats kopplat till tjänsterna		
2	Arbetsmiljö	Nyanställda får inga instruktioner om hur information får hanteras i 0365.	Användarna använder sig av molntjänsten på ett felaktigt vis. Kommunens utbildningsinsatser är obefintliga eller räcker inte till. Information som inte ska hanteras i molntjänst hanteras där av okunskap. Obehörig kan ges tillgång, förändra eller förstöra information. Delar av data kan gå förlorad eller bli korrupt vid återläsning vilket medföra dataförlust och allvarlig skada för kommunen.	Säkerställ att det finns nödvändiga riktlinjer och anvisningar som tydliggör vad som gäller och användarstöd att tillgå när tjänsten tillgängliggörs. Genomför årligen återkommande informationssäkerhetsutbildning för alla anställda	4	3	12	Riktlinjer och anvisningar måste tas fram och uppdatera befintliga avseende 0365. Informatonssäkerhetsansvarig säkerställer att information finns och säkra utbildningsmaterial.	3	1	3		Informationssäkerhetsansvarig		

Risikanalyt

3	Sekretess/konfidentiali	Risk för regelbrott mot GDPR och kommande lagstiftning	Trots lagring av data inom EU riskeras att leverantören Microsoft kan komma åt och begära ut uppgifter från 3:e land och kan därmed komma att exponeras för andra staters rättsordningar. Kommunen riskerar en sanktioneringsavgift vid eventuell granskning av tillsyningsmyndigheten, vilket medför ekonomiska konsekvenser vid bedömd överträdelse av dataskyddsförordningen. Kommunen riskerar att personuppgifter exponeras för obehöriga	IT & Informationssäkerhetsansvariga bevakar lagutrymmen, vidtar för kommunen nödvändiga åtgärder och föreslår åtgärder för riskminimering till IT i samarbete med objektet Digital arbetsplats. Genomföra dokumenterad risk och konsekvensanalys för att beakta risken	3	4	12	Omvärldsbevaka och genomför risk- och konsekvensanalys.	4	1	4		Informationssäkerhetsansvarig, digital arbetsplats och IT-infrastruktur		
4	Sekretess/konfidentiali	Obehöriga har åtkomst till personuppgifter eller känsliga personuppgifter. Känsliga personuppgifter delas obehörigt via video- eller chattjänst i 0365.	GDPR/dataskyddslagstiftningen kan inte efterlevas. Kan leda till allvarlig skada för enskild individ	Säkerställ att godkända tjänster används för ändamålet samt genomförd riskbedömning. Teknikstöd för att förhindra tas fram	4	3	12	Risikanalyt genomförs av verksamheten vid införande av ny tillämpning. Utredda möjliga teknikstöd och implementera.	4	1	4		Digital arbetsplats tillsammans med IT infrastruktur		
5	Sekretess/konfidentiali	Skyddade personuppgifter hanteras i 0365 i strid mot gällande lagar	Kan leda till allvarlig skada för enskild individ	Att behandla skyddade personuppgifter i 0365 strider således mot nuvarande lagstiftning.	4	3	12	Riktlinjer och anvisningar måste tas fram och uppdatera befintliga avseende 0365	4	1	4		Digital arbetsplats, ansvarig för övergripande riktlinjer och ansvarig chef i		

6	Sekretess/konfidentialitet	Uppgifter som hanteras i 0365 anses röjda enligt offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)	När Vaxholms stad hanterar uppgifter i 0365 innebär det att kommunen röjer uppgifterna eftersom de tillgängliggörs till tjänsteleverantören (Microsoft). Detta gäller oavsett om omständigheterna när uppgifterna tillgängliggjordes tjänsteleverantören var sådana att man t.ex. pga. kryptering eller annan teknisk säkerhetsåtgärd inte måste ha räknat med att tjänsteleverantören eller någon annan utomstående skulle komma att ta del av uppgifterna	Då 0365 använts i olika delar sedan tidigare inom kommunen, föreslås fortsatt införande med komplettering att informationsklassning införs för att minimera risken. Verksamhetens behov överväger.	3	3	9	Kontinuerlig riskhantering och infra informationsklassning	3	2	6		Digital arbetsplats och ansvarig chef i verksamheten		
7	Spårbarhet	Det går inte att se vilka som tagit del av känsliga personuppgifter som lagras i 0365	Överträdelse av GDPR.	Säkerställ loggning och möjlighet till uppföljning över vem som har givits åtkomst till personuppgifter. Loggning införs lämpligast genom att använda de inbyggda loggfunktionerna i 0365-tjänsten.	3	3	9	Inför loggningsfunktion i 0365	3	1	3		Digital arbetsplats kopplat till tjänsterna.		
8	IT-säkerhet	Externa användare "gäster i Teams" har åtkomst längre än det behövs	Obehörig kan ges tillgång, förändra eller förstöra information. Hantering av information kan bryta mot interna regler.	Livscykelhantering av externa användare som har gästaccess till ett Team. Förslagsvis sätts maxlängd på 2 år	3	3	9	Införa livscykelhantering på Team	3	1	3		Digital arbetsplats		
	IT-säkerhet	Förvaltning av produkterna i Office 365 genomförs inte på ett kontrollerat sätt	Strukturerad förvaltning av tjänsterna saknas	Etablera förvaltning av 0365	3	3	9	Etablera förvaltning av 0365	3	1	3		Objektstyrgrupp		
			Risk för överträdelse av flera lagkrav	Säkerställ att det finns nödvändigt användarstöd att tillgå när tjänsten tillgängliggörs, säkra att tjänsten används på rätt sätt	3	3	9	Ta fram tydligt användarstöd	3	1	3		Digital arbetsplats tillsammans med kommunikation service		

9			Kunskapsnivå och resurssäkring är inte tillräcklig på IT, vakans?	Utbilda medarbetare och använd konsultstöd vid behov, säkra resurser	3	3	9	Etablera förvaltning av 0365	3	1	3	Digital arbetsplats tar fram förvaltningsstruktur. Respektive enheter/objekt		
			Nya applikationer och tjänster i 0365 införs utan föregående bedömning och godkännande av tillämpning, vilket försvårar för användarna	Skapa tydlig "releasehantering" för de tjänster som ska vara tillgängliga, dvs bedömda och godkända för användning	2	3	6	Etablera releasehantering förvaltning av 0365	2	1	2	Digital arbetsplats tillsammans med kommunikation service		
			Medarbetare börjar använda tjänster i 0365 utan att veta om de får användas och på vilket sätt de kan användas, otydlighet	Säkerställ att det finns nödvändigt användarstöd att tillgå när tjänsten tillgängliggörs, säkra att tjänsten används på rätt sätt	2	3	6	Etablera förvaltning av 0365	2	1	2	Digital arbetsplats tillsammans med kommunikation service		
			Genom att lägga ut molnbaserad drift till extern partner brister kommunen i säkerhet, vilket kan leda till skada för organisation	Kommunen bedömer den tekniska säkerheten som högre i Microsofts molnbaserade lösningar än i de egna.	3	1	3	Avtalsuppföljning. Säkerställa att Microsoft lever upp till tjänsternas leveransnivå	2	1	2	Digital arbetsplats		
10	IT-säkerhet	Känslig information delas ut från 0365 på ett osäkert sätt. Exempelvis via länk som alla med tillgång till länken kommer åt.	Obehörig kan ges tillgång till, förändra eller förstöra information och hantering av information kan bryta mot interna regler.	Obehörig kan ges tillgång till, förändra eller förstöra information och hantering av information kan bryta mot interna regler. känsliga uppgifter "läcker" till en ej godkänd lagringsyta eller skickas oskyddat per e-post behövs en funktion för att upptäcka och eventuellt blockera sådant läckage. Detta kan göras med inbyggda funktioner för Data Leakage Protection (DLP) i 0365 som bör	4	2	8	Inför Data Leakage Protection (DLP) i 0365	3	1	3	Digital arbetsplats tillsammans med IT-infrastruktur		
11	IT-säkerhet	Användare ansluter till 0365 från privatägda enheter som saknar IT-skyddsfunktioner	Obehörig kan ges tillgång, förändra eller förstöra information. Hantering av information kan bryta mot interna	Aktivera MFA (Multi Faktors Autentisering) som höjer säkerhetsfunktionen för åtkomst	4	2	8	Införa MFA (Multi Faktors Autentisering)	3	1	3	Digital arbetsplats		

Risakanalys

12	Laglighetsbedömning	Omvärldsförändringar påverkar den lagliga grund som Microsoft använder sig av för att överföra personuppgifter till tredje land. (Inget giltigt adekvansbeslut)	Microsoft för över personuppgifter till land utanför EU med hjälp av lagligt stöd. Omvärldsförändringar får till följd att det lagliga stödet inte går att nyttja längre vilket leder till lagbrott.	Informationssäkerhetsansvariga bevakar lagutrymmen, vidtar för kommunen nödvändiga åtgärder och föreslår åtgärder för riskminimering till IT	2	4	8	Informationssäkerhetsansvarig omvärldsbevakar och säkerställer åtgärder	2	2	4		Informationssäkerhetsansvarig		
13	Informationssäkerhet	Handlingar som ska diarieföras eller arkiveras lagras i 0365, vilket inte är avsedd lagringsplats för dessa.	Kommunen missar lagförändringar som är viktiga att känna till kopplat till 0365 och verksamheten saknar stöd i dessa frågor	Förtydliga för användarna att sådana handlingar och dokument även fortsättningsvis ska hanteras i Vaxholms stads godkända system för ärende- och dokumenthantering.	2	4	8	Säkerställ att rutiner för diarieföring omfattar 0365	2	1	2		Kommunikation och service		
14	Sekretess/konfidentialitet	Anställda saknar kännedom om riktlinjer för hantering av skyddsvärd information i 0365	Sekretessbelagd information i 0365 läcker till obehöriga.	Säkerställ att det finns nödvändiga riktlinjer och anvisningar som tydliggör vad som gäller.	2	3	6	Riktlinjer och anvisningar måste tas fram och uppdatera befintliga avseende 0365	2	1	2		Informationssäkerhetsansvarig		
15	Sekretess/konfidentialitet	Personuppgifter som enligt arbetssätt inte ska förkomma i 0365 förekommer och lagras där ändå.	GDPR/dataskyddslagstiftningen kan inte efterlevas.	Teknikstöd för att förhindra tas fram	2	3	6	Utreda möjliga teknikstöd och implementera	2	1	2		Digital arbetsplats		
16	Sekretess/konfidentialitet	Allmän hantering av känsliga personuppgifter i 0365	GDPR/dataskyddslagstiftningen kan inte efterlevas. Okunskap om lagar och förordningar leder till lagbrott vilket kan skada kommunen.	Separat riskanalys behöver genomföras på aktuella informationsmängder innan lagring av känsliga personuppgifter eventuellt kan tillåtas i 0365. Säkerställ att det finns nödvändiga riktlinjer och användarstöd att tillgå när tjänsten tillgängliggörs	2	3	6	Riktlinjer och anvisningar måste tas fram och uppdatera befintliga avseende 0365. Genomför risk- och konsekvensanalys. Säkra finansiering vid eventuellt vite	2	1	2		Digital arbetsplats och portföljstyrgrupp?		

Risikanalys

17	Informationssäkerhet	Informationsförlustöverträdelse av lagkrav (förvaltningslagen, arkivlagen, tryckfrihetsförordningen för hantering av allmänna handlingar) Informationsförlust relaterat till att kommunen inte har egen backup/redundans. Informationsförlust pga. lagring/backup hos	Kommunens varumärke skadas. Informationsförlustöverträdelse av lagkrav (förvaltningslagen, arkivlagen, tryckfrihetsförordningen för hantering av allmänna handlingar). Information som inte är tillåten att hantera i 0365 hanteras i tjänsten vilket kan göra att konfidentiell information läcker till obehöriga.	Identifiera vilka information/tjänster som ska omfattas av lokal backup. Allternativt får inte sparas i 0365.	4	1	4	Inför lokal backuptagning av denna information/tjänster. Alternativt uppdatera anvisningar om lagring inte ska ske i 0365.	3	1	3		Digital arbetsplats i dialog med Informationssäkerhetsansvarig		
18	Laglighetsbedömning	Otydlighet om GDPR och vem som är Personuppgiftsbiträde (art 28 GDPR)	GDPR/dataskyddslagstiftningen kan inte efterlevas om inte ett PUB-avtal finns.	Säkerställa att gällande PUB-avtal finns via avtal i samband med upphandling	2	2	4	Digital arbetsplats säkrar PUB-avtal i dialog med jurist/dataskyddsombud	2	1	2		Digital arbetsplats och dataskyddsombud/dataskyddssamordnare		

Kommunledningskontoret
Johanna Frunck
Kommunsekreterare

Information från slutrevisionsmöte med kommunstyrelsens presidium 2024-03-22

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen besluta

Informationen noteras till protokollet.

Sammanfattning

Kommunens förtroendevalda revisorer har genomfört slutrevisionsmöten för år 2023 med respektive nämnds samt styrelsens presidium. Inför mötet med kommunstyrelsens presidium ställde revisorerna ett antal frågor som de önskade få svar på. Revisorerna önskar att samtliga ledamöter och ersättare i kommunstyrelsen får ta del av presidiets svar på frågorna.

Bilagat ärendet är revisorernas frågor samt de svar som lämnades av ordförande och 1:e vice ordförande samt kompletterande svar som lämnades av 2:e vice ordförande vid mötet med kommunstyrelsens presidium den 22 mars 2024.

Barnrättsperspektivet/Prövning av barnets bästa

Förslaget beslut bedöms inte få några konsekvenser för barn.

Jämställdhetsperspektivet

Förslaget beslut bedöms inte få några konsekvenser ur ett jämställdhetsperspektiv.

Handlingar i ärendet

Tjänsteutlåtande, 2024-03-27

Frågor och svar - Slutrevisionsmöte KS 2023 Vaxholms stad

Kompletterande svar från 2:e vice ordförande- Slutrevisionsmöte KS 2023

**VAXHOLMS
STAD**

Tjänsteutlåtande

2024-03-27

Ärendenummer: KS 2024/68.007

2 av 2

Kopia på beslutet till:

För kännedom:

Ordförande revisionen

Revisorerna

Frågor till kommunstyrelsen och nämnderna – slutrevision 2023, den 25 mars 2024.

Kommunstyrelsen

Vi önskar korta skriftliga svar på följande frågor från kommunstyrelsens presidium senast fredag den 22 mars kl. 12.00. Svaren skickas via e-mail till Anders Haglund, e-mail: j.anders.haglund@telia.com.

1. Stadens avtal med Förenade Care förlängdes den 1 september 2023 av en, enligt uppgift obehörig tjänsteperson. Kommunstyrelsen fick, enligt uppgift, information om detta på sitt sammanträde den 1 februari 2024. Det framgår heller inte av protokollet att kommunstyrelsen, den 1 februari skulle ha givit förvaltningen något uppdrag med anledning av vad som skett, exempelvis att tydliggöra rutiner och processer samt att säkerställa att ansvariga tjänstepersoner har tillräcklig kunskap om upphandling och förvaltning av entreprenadavtal.

Svar: Ovan påstående behöver bemötas. Avtalet har förlängts av avtalsansvarig chef, så korrekt person har i detta fall kontaktats av upphandling. Uppgiften om obehörig tjänsteperson är inkorrekt. Dock borde den här frågan aldrig ha beslutats av chefen utan det är en fråga som borde ha beslutats av socialnämnden.

- a) När fick någon förtroendevald först information om incidenten?

Svar: 10 oktober i form av information till ordförande i socialnämnden. KSO fick därefter också information.

- b) Vad är skälet till att incidenten inte har rapporterats till kommunstyrelsen i nära anslutning till att den inträffade?

Svar: Frågan hanterades av socialchef och bedömningen var att det var en adekvat hantering.

- c) Vad är skälet att ärendet angående förlängningen inte hanterades som ett eget ärende på kommunstyrelsens föredragningslista den 1 februari utan under punkten "Förvaltningen informerar" som inte protokolleras?

Svar: Då ett mejl gick ut till socialnämndens ledamöter och ersättare från tidigare socialchef ASH 240130, gjordes bedömningen att också kommunstyrelsen skulle informeras. Orsaken till att kommunstyrelsen kopplades in var att avtalsförlängningen har två delar i hanteringen. Dels avtalsrättsligt som är en socialnämndsfråga och dels arbetsrättsligt som är en kommunstyrelsefråga. Fokus i kommunstyrelsen är den arbetsrättsliga, vilket inte är lämpligt som ett tjänsteutlåtande. Därav förvaltningen informerar.

- d) Med anledningen av att ärendet inte framgår av protokollet framgår heller inte om kommunstyrelsen givit något uppdrag till förvaltningen att åtgärda eventuella brister och otydligheter i rutiner och processer. Är det styrelsens bedömning att det inte är nödvändigt att ge förvaltningen ett uppdrag att åtgärda eventuella brister i rutiner och processer?

Svar: På mötet i kommunstyrelsen 240201 ställdes frågor om vidtagna åtgärder, vilket kommunchef återkopplade med på kommunstyrelsens möte både 240201 samt 240321 under förvaltningen informerar.

Händelsen har lett till att otydligheter uppmärksammats gällande rutiner som omfattar avtalsförläggningar. Arbete för att se över och förbättra nuvarande processer har inletts av upphandlingsenheten och kansliet som en självklar åtgärd av förvaltningen. Syftet är att tydliggöra rutiner och se över och tydliggöra roller i delegeringsordningarna och resultatet av detta är kommande beslutsärenden för kommunstyrelsen samt övriga nämnder då detta ska göras övergripande. En utbildningsinsats är också inplanerad under april på kommande chefsdag till samtliga chefer.

2. Kommunstyrelsen erhöll en rapport avseende brukarundersökningen 2023 inom särskilt boende och de åtgärder och projekt som förväntas förbättra upplevd kvalitet för de boende, § 3/2024. På vilket sätt avser Kommunstyrelsen fortsättningsvis agera i detta ärende utifrån sin uppsiktsplikt?

Svar: Kommunchef har av kommunstyrelsens ordförande uppdragits att initiera en kvalitetsgrupp. Kommunstyrelsens ordförande och nämndsordförande socialnämnden kommer nära att följa detta arbete, och vid behov kommer redovisning ske till i första hand socialnämnd som ansvarar för frågan. Görs bedömning att redovisning också ska göras till kommunstyrelse kommer så att ske.

3. När vi träffade KS-presidium den 30 oktober 2023 ställde vi en fråga angående återrapporteringen av undersökning Ramboll – Kommuninvånarnas upplevelse av förtroende, insyn och möjlighet till påverkan, § 130/2023. Av svaret vi fick framgick att Kommunstyrelsen inte hade gjort någon annan samlad bedömning än vad som redovisats i rapporten. Det framgick vidare av svaret att ”nästa steg blir att arbeta med implementering av rapportens rekommendationer”.

- a) Vilka konkreta åtgärder har implementerats sedan den 30 oktober och vilka åtgärder planeras framöver?

Svar: Kommunstyrelsen har beslutat om ett nytt mål för 2024 - Vaxholm har insyn och inflytande av kommunens utveckling.

Aktiviteter kopplat till detta mål i förvaltningen är t ex rutin för extern information från varje nämndsmöte och fokusgrupper inom kommunikation. Exempel på genomförda brukardialoger under hösten har varit hälsosamtal med äldre inom ramen för projekt hållbart åldrande. Andra dialogmöten som skett är om Resarö mitt, hur våra invånare vill ha information från staden, Rådhusets framtida användning, centrumutvecklingsprojektet, bygglovsmöten, mm. Kommunledningskontoret och stadsbyggnadsförvaltning har genomfört workshops med temat tillgänglighet och bemötande. Resultatet av dessa möten har lett till ett antal förbättringsåtgärder. Kommunikationsenheten slutförde 2023 en handlingsplan för det omfattande arbetet med tillgänglighetsanpassning av dokument på www.vaxholm.se. Under året har informationsgivningen inne i kommunhuset förstärkts med hjälp av en digital skärm. Kommunen har även identifierat ytterligare två centrala platser och upphandlat två liknande skärmar som kommer att sättas upp på centrala Vaxön. Syftet är att ytterligare stärka informationen till invånare genom att både på daglig basis och i krisrelaterade sammanhang nå ut med information på centrala platser om till exempel webben ligger nere. På kommunens webbplats har en ny sida publicerats där förvaltningen samlar information om planerade stadsbyggnads- och byggprojekt, större underhållsarbeten och pågående utredningar. Den fasta informationen kombineras med driftnyheter. Skyltar finns nu med information om vad som sker vid större arbeten och ger tydlig information till allmänheten.

Rapporten belyser även invånarnas upplevelser och rekommendationer som är direkt kopplade till politikerna. Exempel är att politiker och invånare ska lära känna varandra och bygga relationer, träffas i informella träffar, att tonalitet och kultur påverkar invånarnas bild av kommunpolitiken, att politiker upplevs som anonyma, att inte politiker lyssnar på eller svarar invånarna. Dessa punkter behöver respektive parti och ledamöter jobba med.

- b) Vi har noterat att målnivån sänkts från 40% nöjda invånare 2022 till 21% 2023. Vad är skälet till denna sänkning?

Svar: SCB medborgarundersökning gjordes om i sin utformning 2021 och därav fick en uppskattning göras av målnivån för 2022. Målnivån visade sig inte vara realistisk när utfallen kom och vid jämförelse med andra kommuner. Högsta utfallet på indikatorn har Täby kommun med 35 procent. Snittet i Stockholm län 2023 är 22,3 procent. (2021 20,7%, 2022 23,3%). Noterbart är att utfallet har ökat från 12% till 23% mellan 2022 och 2023, en ökning om närmare 100% på ett år. En stark förbättring och i nivå med snittet i Stockholm.

4. Under målområde kvalitet uppvisar indikatorn ”att få svar på frågor till kommunen fungerar bra” ett sämre utfall 2023, jämfört med 2022 samt sämre än målnivån och BM-värdet. En åtgärdsplan finns med vi önskar en tydligare förklaring av orsaker och vilka åtgärder som ska vidtas för att förbättra utfallet?

Svar: Indikatorn är inte helt enkel att tolka vad den betyder mer konkret och vilka orsaker som ligger bakom utfallet. Resultat i mätning har iofs legat på en relativt låg nivå men gått upp och ned över åren.

Förvaltningen har arbetat med ett antal åtgärder för att ytterligare stärka kommunens tillgänglighet och bemötande:

Gemensamma aktiviteter på kommunledningskontoret som identifierats är:

- Klarspråksutbildning.
- Gemensam utbildningsinsats i bemötande.
- Gå igenom och förankra aktuella styrdokument för service (Policy och riktlinje samt regler för telefoni) vid två APT

Gemensamt alla förvaltningar: I september 2023 gav ledningsgruppen uppdrag till respektive förvaltning att jobba med frågan om tillgänglighet och bemötande inom sina verksamheter. Utgångspunkt i det arbetet har varit resultat i aktuella mätningar som rör frågor om tillgänglighet och bemötande. Uppdraget återrapporterades till LGR i januari 2024 och visar att mycket arbete lagts ned genom att fokusera på frågan vid förvaltningsmöten (arbetsplatsträffar). Respektive förvaltning arbetar sedan vidare utifrån efter egna utmaningar och behov. Fokus framåt är att hålla frågan/området levande inom respektive förvaltning samt att dela goda exempel med varandra mellan enheter och mellan förvaltningar.

5. Under målområde, kvalitet uppvisar indikatorn, ”nöjd kundindex företagsklimat” ett sämre utfall 2023, jämfört med 2022 samt sämre än målnivån och BM-värde. Vad är förklaringen till detta och ska åtgärder vidtas för att förbättra utfallet?

Svar: Utfallet visar på 2022 års siffror, så utfallet släpar. Tidigare utmaningar på bygglov resulterar i låga resultat, vilket slår igenom på totalen.

Mätområdena och dess utfall var serveringstillstånd (88), livsmedelskontroll (78) och bemötande (76), markupplåtelse (64), miljö- och hälsoskydd (64) och bygglov (29).

Särskilda insatser har genomförts 2023 för att minska handläggningstiden för bygglovsärenden (se handlingsplan för effektivare bygglovs- och tillsynsverksamhet) vilket sannolikt påverkar resultatet framåt. Indikatorn behöver därför följas över tid. Öppna hus riktat till näringsliv och privatpersoner har hållits under året. En grupp har startats upp som har regelbundna möten med Företagarna. Vi planerar även för företagsmöten med Näringslivsberedningen i år. Näringslivsberedningens arbete med den strategi som kommunstyrelsen antog 2023 ska kopplat till handlingsplanen redovisas för kommunstyrelsen under året.

6. Under målet ”Vaxholm arbetar för att minska klimatpåverkan” finns två indikatorer där utfall har redovisats för tidigare år men inte för 2023. En målnivå finns redovisad för 2023. Vad är utfallet för 2023?

Svar: Indikatorn "Fossiloberoende personbilar i kommunorganisationen, andel (%)" har ersatt indikatorn "Antalet miljöbilar i kommunorganisationen" som har utgått som nyckeltal i Kolada. Källan är

miljöfordon Sverige och siffrorna för 2023 publiceras v.16 2024 och finns ännu inte tillgängliga varav kommunen utgår från 2022 års siffror.

Indikatorn "Insamlat mat- och restavfall, kg/invånare" kommer från Avfall Sverige och siffrorna från 2023 publiceras v. 45 i Kolada. Då utfallet inte finns tillgängligt för 2023 utgår kommunen från 2022 års siffror. Tidigare har kommunen hämtat utfallet direkt från Roslagsvatten men redovisar framåt utifrån justerat invånarantal som finns tillgängligt i Kolada. Genom att använda ett justerat invånarantal speglas mängden avfall per person på ett mer korrekt sätt för den egna kommunen, vilket underlättar jämförelser med andra kommuner. Invånarantalet justeras med hänsyn till fritidshus, gästnätter och in-/utpendling. I utpräglade fritidshuskommuner eller kommuner med omfattande turistverksamhet genereras betydligt mer hushållsavfall än vad de permanentboende ger upphov till.

7. Lekmannarevisorerna i Roslagsvatten AB har låtit göra en uppföljning av en tidigare granskning avseende bolagets krisberedskap. Där framgick (december 2023) att bolaget inte hade haft någon gemensam övning med Vaxholms stad samt ytterligare två kommuner och att man inväntade initiativ från kommunens sida. Har ett sådant initiativ nu tagits och om inte, vad är skälet?

Svar: Kommunstyrelsen har ännu inte tagit del av Roslagsvattens granskningsrapporter. De kommer i samband med revisionens återkoppling av årsredovisningen, vilket innebär att granskningsrapporterna kommer skickas direkt till kommunfullmäktiges möte 240422. En ägardialog, av ägarkommunerna, har initierats med ett startmöte 240215. Vid mötet beslutades om att utveckla olika frågor, t ex samverkan/beredning och styrning/ägardirektiv. Avsikten är att skapa tydlighet och stärka upp kopplingen mellan Roslagsvatten och ägarkommunerna.

Under 2023 genomfördes en krisövning på regional nivå i Länsstyrelsen Stockholms regi. En regional övning där Vaxholms stad och Roslagsvatten kom överens om att delta i tillsammans. Länsstyrelsen meddelande dock under sommaren att kommunen endast fått en reservplats och övningen genomfördes därför inte för Vaxholms stads del. Under hösten 2023 påbörjades i stället arbete med att revidera kommunens arbete med nödvatten och fördjupades under starten av 2024 och ett gemensamt utkast blev klart i mars. Länsstyrelsen i Stockholms län planerar nu på nytt en regional nödvattenövning som ska genomföras under hösten 2024 och där Vaxholms stad samt Roslagsvatten avser att delta. Kommunen (inklusive Roslagsvatten) är inbjuden till ett förmöte inför detta den 25 april.

8. Sker det någon form av uppföljning av stadens tillämpning av Barnkonventionen?

Svar: Kommunfullmäktige beslutade 2020 om en "Strategi för det barnrättsbaserade arbetssättet i Vaxholms stad" med anledning av att FN:s konvention om barnets rättigheter (barnkonventionen) då blev svensk lag.

Sedan barnkonventionen blev lag och ovan strategi beslutades i kommunfullmäktige har många insatser genomförts av kommunledningskontoret och övriga förvaltningar på området. Kommunledningskontoret har säkerställt att det för medarbetare finns en särskild sida på intranätet för introduktion till att arbeta barnrättsbaserat i Vaxholms stad. Där finns en digital grundutbildning samt övrigt stödmaterial. Bland annat finns framtagna mallar för enklare prövning av barnets bästa samt mall för prövning av barnets bästa genom barnkonsekvensanalys. Kommunens mall för tjänsteutlåtande har också en obligatorisk specifik rubrik/stycke för att säkerställa att barnets bästa tas i beaktande i samtliga ärenden som går upp i nämnd. Flera tjänstepersoner från olika förvaltningar har genomgått utbildning för barnrättsstrateg via Länsstyrelsen/SKR (initiativ från regering för att utbilda tjänstepersoner i tillämpning av barnkonventionen). Dessa tjänstepersoner kan sedan sprida kunskap till kollegor i organisationen. Det sker löpande utbildningar anpassade för verksamheterna. Bland annat genomfördes nyligen utbildning med workshop för medarbetare inom socialförvaltningen i januari 2024 som komplement till tidigare utbildningsinsatser. Inom barn- och utbildningsförvaltningen har det genomförts flera föreläsningar inklusive workshops under 2022-2024. Det har varit verksamhetsanpassade föreläsningar/utbildningar med fokus på tillämpning av barnkonventionen samt hur en barnkonsekvensanalys kan genomföras. Inom BUN har följande verksamheter genomgått utbildning:

Samtlig personal grundskola

Samtlig personal förskola (två tillfällen, med workshop och hemuppgift emellan)

Samlig personal fritidshem

Samlig personal kulturskola

Under våren planeras utbildning för ungdomsgård och måltidsenhet samt repetition för den centrala förvaltningen (inklusive för ny personal).

I enlighet med ovan strategi ska tillämpning av barnkonventionen följa verksamhetsansvaret på samma sätt som övrig relevant lagstiftning behöver beaktas löpande i kommunens verksamheter. Någon samlad dokumenterad uppföljning av barnkonventionens tillämpning har ännu inte genomförts.

Revisorerna

Frågor till kommunstyrelsen och nämnderna – slutrevision 2023, den 25 mars 2024.

Kommunstyrelsen

Vi önskar korta skriftliga svar på följande frågor från kommunstyrelsens presidium senast fredag den 22 mars kl. 12.00. Svaren skickas via e-mail till Anders Haglund, e-mail: j.anders.haglund@telia.com.

1. Stadens avtal med Förenade Care förlängdes den 1 september 2023 av en, enligt uppgift obehörig tjänsteperson. Kommunstyrelsen fick, enligt uppgift, information om detta på sitt sammanträde den 1 februari 2024. Det framgår heller inte av protokollet att kommunstyrelsen, den 1 februari skulle ha givit förvaltningen något uppdrag med anledning av vad som skett, exempelvis att tydliggöra rutiner och processer samt att säkerställa att ansvariga tjänstepersoner har tillräcklig kunskap om upphandling och förvaltning av entreprenadavtal.

Svar: Ovan påstående behöver bemötas. Avtalet har förlängts av avtalsansvarig chef, så korrekt person har i detta fall kontaktats av upphandling. Uppgiften om obehörig tjänsteperson är inkorrekt. Dock borde den här frågan aldrig ha beslutats av chefen utan det är en fråga som borde ha beslutats av socialnämnden.

WP's svar/synpunkter

WP delar ej styrets uppfattning avseende detta då vi anser att det är viktigt att lyfta allvarliga händelser i kommunstyrelsen för att säkerhetsställa en helhetsbild, främja transparens och öppenhet möjliggöra effektiva åtgärder samt ta politiskt ansvar för kommunen som helhet.

- a) När fick någon förtroendevald först information om incidenten?

Svar: 10 oktober i form av information till ordförande i socialnämnden. KSO fick därefter också information.

WP's svar/synpunkter

Kommunchefen informerade kommunstyrelsen i februari nämnden att ordförande för socialnämnden fick kännedom om incidenten den 10 oktober 2023. Ingen information gavs på februari nämnden att KSO hade fått kännedom om detta tidigare än övriga ledamöter i kommunstyrelsen.

Ledamöterna kan anses vara ytterst ansvariga för att agera på ett sätt som säkerställer att nämnden fungerar på ett korrekt och lagligt sätt, och de kan behöva vidta åtgärder för att rätta till situationer där relevant information har undanhållits. Det kan också krävas att ledamöterna tar ansvar för att följa upp och säkerställa att sådana incidenter inte upprepas i framtiden.

- b) Vad är skälet till att incidenten inte har rapporterats till kommunstyrelsen i nära anslutning till att den inträffade?

Svar: Frågan hanterades av socialchef och bedömningen var att det var en adekvat hantering.

WP's svar/synpunkter

På kommunstyrelsen möte i februari informerade kommunchefen att en tjänsteman fått en skriftlig varning. Bör förtydligas att enligt Kommunstyrelsens delegationsordning punkten 4.2 (anställning, avstängning, disciplinpåföljd uppsägning eller avsked av kommunchefen) är det endast delegerat till KSAU. Ärendet har aldrig hanteras i KSAU.

- c) Vad är skälet att ärendet angående förlängningen inte hanterades som ett eget ärende på kommunstyrelsen föredragningslista den 1 februari utan under punkten "Förvaltningen informerar" som inte protokolteras?

Svar: Då ett mejl gick ut till socialnämndens ledamöter och ersättare från tidigare socialchef ASH 240130, gjordes bedömningen att också kommunstyrelsen skulle informeras. Orsaken till att kommunstyrelsen kopplades in var att avtalsförlängningen har två delar i hanteringen. Dels avtalsrättsligt som är en socialnämndsfråga och dels arbetsrättsligt som är en kommunstyrelsefråga. Fokus i kommunstyrelsen är den arbetsrättsliga, vilket inte är lämpligt som ett tjänsteutlåtande. Därav förvaltningen informerar.

Se WP's svar under punkten 3C

- d) Med anledningen av att ärendet inte framgår av protokollet framgår heller inte om kommunstyrelsen givit något uppdrag till förvaltningen att åtgärda eventuella brister och otydligheter i rutiner och processer. Är det styrelsens bedömning att det inte är nödvändigt att ge förvaltningen att uppdrag att åtgärda eventuella brister i rutiner och processer?

Svar: På mötet i kommunstyrelsen 240201 ställdes frågor om vidtagna åtgärder, vilken kommunchef återkopplade med på kommunstyrelsens möte både 240201 samt 240321 under förvaltningen informerar.

Händelsen har lett till att otydligheter uppmärksammats gällande rutiner som omfattar avtalsförlängningar. Arbete för att se över och förbättra nuvarande processer har inletts av upphandlingsenheten och kansliet som en självklar åtgärd av förvaltningen. Syftet är att tydliggöra rutiner och se över och tydliggöra roller i delegeringsordningarna och resultatet av detta är kommande beslutsärenden för kommunstyrelsen samt övriga nämnder då detta ska göras övergripande. En utbildningsinsats är också inplanerad under april på kommande chefsdag till samtliga chefer.

WP's svar/synpunkter

På Kommunstyrelsens möte lyfte WP att man behöver se över HR processen att säkerhetsställa att mottagaren av delegationen har rätt kompetens, kunskap samt rätt nivå på tjänstebefattningen. WP lyfte också Rättsliga OCH avtalsmässiga aspekterna/konsekvenserna utifrån avtalsförlängningen har fått för kommunen samt vilka ekonomiska konsekvenser detta innebär för kommunen på kort och lång sikt. Men den viktigaste frågan som WP lyfte och ej gavs ett svar på var hur styret bedömer konsekvenserna av beslutet och hur det har påverkat nämndens roll och befogenheter. Det är viktigt att analysera hur beslutet har påverkat kommunens styrning och förtroende.

2. Kommunstyrelsen erhöll en rapport avseende brukarundersökningen 2023 inom särskilt boende och de åtgärder och projekt som förväntas förbättra upplevd kvalitet för de boende, § 3/2024. På vilket sätt avser Kommunstyrelsen fortsättningsvis agera i detta ärende utifrån sin uppsiktsplikt?

Svar: Kommunchef har av kommunstyrelsens ordförande uppdragits att initiera en kvalitetsgrupp. Kommunstyrelsens ordförande och nämndsordförande socialnämnden kommer nära att följa detta arbete, och vid behov kommer redovisning ske till i första hand socialnämnd som ansvarar för frågan. Görs bedömning att redovisning också ska göras till kommunstyrelse kommer så att ske.

WP's svar/synpunkter

Denna information har ej givits till kommunstyrelsen inte heller till socialnämnden.

3. När vi träffade KS-presidium den 30 oktober 2023 ställde vi en fråga angående återrapporteringen av undersökning Ramboll – Kommuninvånarnas upplevelse av förtroende, insyn och möjlighet till påverkan, § 130/2023. Av svaret vi fick framgick att Kommunstyrelsen inte hade gjort någon annan samlad bedömning än vad som redovisats i rapporten. Det framgick vidare av svaret att ”nästa steg blir att arbeta med implementering av rapportens rekommendationer”.

WP's svar/synpunkter

WP's generella svar under samtliga frågeställningar gällande punkten 3 är att detta aldrig har varit ett ärende på agendan eller diskuteras i kommunstyrelsen nämnd som helhet. utöver den återrapportering av utredningen som Ramboll redovisade till nämnden i början av 2023. De delar som de lyfts från förvaltningen i svar har aldrig återrapporteras eller följts upp i nämnden som olika ärenden.

Vilka konkreta åtgärder har implementerats sedan den 30 oktober och vilka åtgärder planeras framöver?

Svar: Kommunstyrelsen har beslutat om ett nytt mål för 2024 - Vaxholm har insyn och inflytande av kommunens utveckling.

Aktiviteter kopplat till detta mål i förvaltningen är t ex rutin för extern information från varje nämndsmöte och fokusgrupper inom kommunikation. Exempel på genomförda brukardialoger under hösten har varit hälsosamtal med äldre inom ramen för projekt hållbart åldrande. Andra dialogmöten som skett är om Resarö mitt, hur våra invånare vill ha information från staden, Rådhusets framtida användning, centrumutvecklingsprojektet, bygglovsmöten, mm. Kommunledningskontoret och stadsbyggnadsförvaltning har genomfört workshops med temat tillgänglighet och bemötande. Resultatet av dessa möten har lett till ett antal förbättringsåtgärder. Kommunikationsenheten slutförde 2023 en handlingsplan för det omfattande arbetet med tillgänglighetsanpassning av dokument på www.vaxholm.se. Under året har informationsgivningen inne i kommunhuset förstärkts med hjälp av en digital skärm. Kommunen har även identifierat ytterligare två centrala platser och upphandlat två liknande skärmar som kommer att sättas upp på centrala Vaxön. Syftet är att ytterligare stärka informationen till invånare genom att både på daglig basis och i krisrelaterade sammanhang nå ut med information på centrala platser om till exempel webben ligger nere. På kommunens webbplats har en ny sida publicerats där förvaltningen samlat information om planerade stadsbyggnads- och byggprojekt, större underhållsarbeten och pågående utredningar. Den fasta informationen kombineras med driftnyheter. Skyltar finns nu med information om vad som sker vid större arbeten och ger tydlig information till allmänheten.

Rapporten belyser även invånarnas upplevelser och rekommendationer som är direkt kopplade till politikerna. Exempel är att politiker och invånare ska lära känna varandra och bygga relationer, träffas i informella träffar, att tonalitet och kultur påverkar invånarnas bild av kommunpolitiken, att politiker upplevs som anonyma, att inte politiker lyssnar på eller svarar invånarna. Dessa punkter behöver respektive parti och ledamöter jobba med.

- a) Vi har noterat att målnivån sänkts från 40% nöjda invånare 2022 till 21% 2023. Vad är skälet till denna sänkning?

Svar: SCB medborgarundersökning gjordes om i sin utformning 2021 och därav fick en uppskattning göras av målnivån för 2022. Målnivån visade sig inte vara realistisk när utfallen kom och vid jämförelse med andra kommuner. Högsta utfallet på indikatorn har Täby kommun med 35 procent. Snittet i Stockholm län 2023 är 22,3 procent. (2021 20,7%, 2022 23,3%). Noterbart är att utfallet har ökat från 12% till 23% mellan 2022 och 2023, en ökning om närmare 100% på ett år. En stark förbättring och i nivå med snittet i Stockholm.

4. Under målområde kvalitet uppvisar indikatorn ”att få svar på frågor till kommunen fungerar bra” ett sämre utfall 2023, jämfört med 2022 samt sämre än målnivån och BM-värdet. En åtgärdsplan finns med vi önskar en tydligare förklaring av orsaker och vilka åtgärder som ska vidtas för att förbättra utfallet?

Svar: Indikatorn är inte helt enkel att tolka vad den betyder mer konkret och vilka orsaker som ligger bakom utfallet. Resultat i mätning har iofs legat på en relativt låg nivå men gått upp och ned över åren.

Förvaltningen har arbetat med ett antal åtgärder för att ytterligare stärka kommunens tillgänglighet och bemötande:

Gemensamma aktiviteter på kommunledningskontoret som identifierats är:

- Klarspråksutbildning.
- Gemensam utbildningsinsats i bemötande.
- Gå igenom och förankra aktuella styrdokument för service (Policy och riktlinje samt regler för telefoni) vid två APT

Gemensamt alla förvaltningar: I september 2023 gav ledningsgruppen uppdrag till respektive förvaltning att jobba med frågan om tillgänglighet och bemötande inom sina verksamheter. Utgångspunkt i det arbetet har varit resultat i aktuella mätningar som rör frågor om tillgänglighet och bemötande. Uppdraget återrapporterades till LGR i januari 2024 och visar att mycket arbete lagts ned genom att fokusera på frågan vid förvaltningsmöten (arbetsplatsträffar). Respektive förvaltning arbetar sedan vidare utifrån efter egna utmaningar och behov. Fokus framåt är att hålla frågan/området levande inom respektive förvaltning samt att dela goda exempel med varandra mellan enheter och mellan förvaltningar.

5. Under målområde, kvalitet uppvisar indikatorn, ”nöjd kundindex företagsklimat” ett sämre utfall 2023, jämfört med 2022 samt sämre än målnivå och BM-värde. Vad är förklaringen till detta och ska åtgärder vidtas för att förbättra utfallet?

Svar: Utfallet visar på 2022 års siffror, så utfallet släpar. Tidigare utmaningar på bygglov resulterar i låga resultat, vilket slår igenom på totalen.

Mätområdena och dess utfall var serveringstillstånd (88), livsmedelskontroll (78) och bemötande (76), markupplåtelse (64), miljö- och hälsoskydd (64) och bygglov (29).

Särskilda insatser har genomförts 2023 för att minska handläggningstiden för bygglovsärenden (se handlingsplan för effektivare bygglovs- och tillsynsverksamhet) vilket sannolikt påverkar resultatet framåt. Indikatorn behöver därför följas över tid. Öppna hus riktat till näringsliv och privatpersoner har hållits under året. En grupp har startats upp som har regelbundna möten med Företagarna. Vi planerar även för företagsmöten med Näringslivsberedningen i år. Näringslivsberedningens arbete med den strategi som kommunstyrelsen antog 2023 ska kopplat till handlingsplanen redovisas för kommunstyrelsen under året.

6. Under målet ”Vaxholm arbetar för att minska klimatpåverkan” finns två indikatorer där utfall har redovisats för tidigare år men inte för 2023. En målnivå finns redovisad för 2023. Vad är utfallet för 2023?

Svar: Indikatorn "Fossiloberoende personbilar i kommunorganisationen, andel (%)" har ersatt indikatorn "Antalet miljöbilar i kommunorganisationen" som har utgått som nyckeltal i Kolada. Källan är miljöfordon Sverige och siffrorna för 2023 publiceras v.16 2024 och finns ännu inte tillgängliga varav kommunen utgår från 2022 års siffror.

Indikatorn "Insamlat mat- och restavfall, kg/invånare" kommer från Avfall Sverige och siffrorna från 2023 publiceras v. 45 i Kolada. Då utfallet inte finns tillgängligt för 2023 utgår kommunen från 2022 års siffror. Tidigare har kommunen hämtat utfallet direkt från Roslagsvatten men redovisar framåt utifrån justerat invånarantal som finns tillgängligt i Kolada. Genom att använda ett justerat invånarantal speglas mängden avfall per person på ett mer korrekt sätt för den egna kommunen, vilket underlättar jämförelser med andra kommuner. Invånarantalet justeras med hänsyn till fritidshus, gästnätter och in/utpendling. I utpräglade fritidshuskommuner eller kommuner med omfattande turistverksamhet genereras betydligt mer hushållsavfall än vad de permanentboende ger upphov till.

7. Lekmannarevisorerna i Roslagsvatten AB har låtit göra en uppföljning av en tidigare granskning avseende bolagets krisberedskap. Där framgick (december 2023) att bolaget inte hade haft någon gemensam övning med Vaxholms stad samt ytterligare två kommuner och att man inväntade initiativ från kommunens sida. Har ett sådant initiativ nu tagits och om inte, vad är skälet?

Svar: Kommunstyrelsen har ännu inte tagit del av Roslagsvattens granskningsrapporter. De kommer i samband med revisionens återkoppling av årsredovisningen, vilket innebär att granskningsrapporterna kommer skickas direkt till kommunfullmäktiges möte 240422. En ägardialog, av ägarkommunerna, har initierats med ett startmöte 240215. Vid mötet beslutades om att utveckla olika frågor, t ex samverkan/beredning och styrning/ägardirektiv. Avsikten är att skapa tydlighet och stärka upp kopplingen mellan Roslagsvatten och ägarkommunerna.

Under 2023 genomfördes en krisövning på regional nivå i Länsstyrelsen Stockholms regi. En regional övning där Vaxholms stad och Roslagsvatten kom överens om att delta i tillsammans. Länsstyrelsen meddelande dock under sommaren att kommunen endast fått en reservplats och övningen genomfördes därför inte för Vaxholms stads del. Under hösten 2023 påbörjades i stället arbete med att revidera kommunens arbete med nödvatten och fördjupades under starten av 2024 och ett gemensamt utkast blev klart i mars. Länsstyrelsen i Stockholms län planerar nu på nytt en regional nödvattenövning som ska genomföras under hösten 2024 och där Vaxholms stad samt Roslagsvatten avser att delta. Kommunen (inklusive Roslagsvatten) är inbjuden till ett förmöte inför detta den 25 april.

WP's svar/synpunkter

Denna information har ej kommunstyrelsen fått.

8. Sker det någon form av uppföljning av stadens tillämpning av Barnkonventionen?

Svar: Kommunfullmäktige beslutade 2020 om en "Strategi för det barnrättsbaserade arbetssättet i Vaxholms stad" med anledning av att FN:s konvention om barnets rättigheter (barnkonventionen) då blev svensk lag.

Sedan barnkonventionen blev lag och ovan strategi beslutades i kommunfullmäktige har många insatser genomförts av kommunledningskontoret och övriga förvaltningar på området. Kommunledningskontoret har säkerställt att det för medarbetare finns en särskild sida på intranätet för introduktion till att arbeta barnrättsbaserat i Vaxholms stad. Där finns en digital grundutbildning samt övrigt stödmaterial. Bland annat finns framtagna mallar för enklare prövning av barnets bästa samt mall för prövning av barnets bästa genom barnkonsekvensanalys. Kommunens mall för tjänsteutlåtande har också en obligatorisk specifik rubrik/stycke för att säkerställa att barnets bästa tas i beaktande i samtliga ärenden som går upp i nämnd. Flera tjänstepersoner från olika förvaltningar har genomgått utbildning för barnrättsstrateg via Länsstyrelsen/SKR (initiativ från regering för att utbilda tjänstepersoner i tillämpning av barnkonventionen). Dessa tjänstepersoner kan sedan sprida kunskap till kollegor i organisationen. Det sker löpande utbildningar anpassade för verksamheterna. Bland annat genomfördes nyligen utbildning med workshop för medarbetare inom socialförvaltningen i januari 2024 som komplement till tidigare utbildningsinsatser. Inom barn- och utbildningsförvaltningen har det genomförts flera föreläsningar inklusive workshops under 2022-2024. Det har varit verksamhetsanpassade föreläsningar/utbildningar med fokus på tillämpning av barnkonventionen samt hur en barnkonsekvensanalys kan genomföras. Inom BUN har följande verksamheter genomgått utbildning:

Samtlig personal grundskola

Samtlig personal förskola (två tillfällen, med workshop och hemuppgift emellan)

Samtlig personal fritidshem

Samtlig personal kulturskola

Under våren planeras utbildning för ungdomsgård och måltidsenhet samt repetition för den centrala förvaltningen (inklusive för ny personal).

I enlighet med ovan strategi ska tillämpning av barnkonventionen följa verksamhetsansvaret på samma sätt som övrig relevant lagstiftning behöver beaktas löpande i kommunens verksamheter. Någon samlad dokumenterad uppföljning av barnkonventionens tillämpning har ännu inte genomförts.

WP's svar/synpunkter

Detta har aldrig följts upp och utvärderas i kommunstyrelsen WP har lyft frågan utifrån rubriken som är standard i beslutshandlingarna då WP anser att en majoritet av skrivningarna under rubriken är alltid samma vilket ej upplevs rättssäkert. WP saknar också en tydlig uppföljning analys om att kommunen lever upp till barnkonventionen samt de styrande målen som är antagna och kopplade till detta område.

Kommunledningskontoret
Anton Hallström
Nämndsekreterare/utredare

Svar på motion från Klas Beskow (SD) - Representation i kommunala bolag

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen tillstryka kommunfullmäktige besluta

Motionen avslås med hänvisning till vad som framförts i tjänsteutlåtandet.

Ärendebeskrivning

Klas Beskow (SD) inkom till kommunfullmäktiges sammanträde 2024-02-12 med en motion gällande representation i kommunens bolag. Klas Beskow (SD) yrkar i rubricerad motion:

Alla partier som representeras i kommunfullmäktige också erhåller platser i de av kommunen helägda bolagens styrelser.

Som bakgrund till yrkandet menar motionären att delaktighet och inflytande inte gäller fullt ut i de kommunalt ägda bolagen. Detta eftersom samtliga partier i kommunfullmäktige inte finns representerade i bolagsstyrelserna. Motionären menar att det leder till ett demokratiskt underskott.

Förvaltningens svar

I 10 kap 3 § p.3 KL framgår att det är kommunfullmäktige som genomför valen till helägda kommunala bolags styrelser.

Hur bolagsstyrelsens sammansättning ser ut bestäms i respektive bolags bolagsordning. Bolagsordningarna i de kommunalt helägda bolagen överensstämmer med varandra och har följande fastställt gällande bolagsstyrelsens sammansättning:

- Styrelsen skall bestå av lägst en och högst nio ledamöter med högst fem suppleanter.
- Ledamöter och eventuella suppleanter utses av kommunfullmäktige i Vaxholms stad för tiden för bolagsstämma som följer närmast efter det att val

kommunfullmäktige förrättats intill slutet av den ordinarie bolagsstämma som följer närmast efter nästa val till kommunfullmäktige.

Valen till de helägda kommunala bolagen har genomförts utifrån principerna om proportionerligt valsätt. Det innebär att styrelseledamöterna utses i proportion till partiernas mandatfördelning i kommunfullmäktige.

I Vaxholms stad finns tio partier representerade i kommunfullmäktige. Med nuvarande bolagsordning finns således inte möjlighet för alla partier att inneha ordinarie ledamotsplats i samtliga bolagsstyrelserna eftersom styrelsen högst får uppgå till nio ledamöter.

Det framgår också i bolagsordningarna att nuvarande bolagsstyrelse ska utses fram till ordinarie bolagsstämma som följer närmast efter val till kommunfullmäktige. Det innebär att förändringar i bolagsstyrelserna inte är möjliga förrän nästa mandatperiod.

Avslutningsvis finns det inga hinder för kommunfullmäktige att vid nästa val av bolagsstyrelser utse en annan komposition av ledamöter och suppleanter med andra partitillhörigheter än nuvarande. Det finns heller inga hinder för kommunfullmäktige att nominera och välja ledamöter och suppleanter som inte har ordinarie plats i kommunstyrelsen.

Förvaltningen föreslår därmed att motionen avslås med hänvisning till det som framförts i tjänsteutlåtandet.

Barnrättsperspektivet/Prövning av barnets bästa

Föreslaget beslut bedöms inte få några konsekvenser för barn.

Jämställdhetsperspektivet

Förslaget beslut bedöms inte få några effekter ur ett jämställdhetsperspektiv.

Handlingar i ärendet

Tjänsteutlåtande, 2024-02-28

Motion (SD) Representation i kommunala bolag

Kopia på beslutet till:

För åtgärd:

Kansliet

Motion om representation i kommunens bolag.

Delaktighet och inflytande är några av grundstenarna i den kommunala demokratin. Sverigedemokraterna i Vaxholm konstaterar att detta inte gäller fullt ut i de av kommunen helägda bolagen. I styrelserna för de av kommunen helägda bolagen representeras medborgarna bara av de partier som har ordinarie ledamöter i kommunstyrelsen. Sverigedemokraterna anser att det innebär ett demokratiskt underskott när det gäller inflytande och insyn i de av kommunen helägda bolagen.

Med hänvisning till ovanstående föreslår Sverigedemokraterna att kommunfullmäktige beslutar att:

Alla partier som representeras i kommunfullmäktige också erhåller platser i de av kommunen helägda bolagens styrelser

För Sverigedemokraterna i Vaxholm, 2024-01-16

Klas Beskow, Gruppledare Sverigedemokraterna i Vaxholm

Kommunledningskontoret
Johanna Frunck
Kommunsekreterare

Svar på motion från Fredrik Ardefors m.fl. gällande proportionella val vid tillsättning av presidieplatser

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen tillstyrka kommunfullmäktige besluta

Motionen avslås med hänvisning till vad som framförts i tjänsteutlåtandet.

Sammanfattning

Motionärerna yrkar i rubricerad motion:

- att Vaxholm inför proportionella val vid tillsättning av presidieplatserna i kommunstyrelsen och samtliga nämnder.
- att utskotten i nämnderna ska utgöras av presidieledamöterna såvida inte särskilda skäl eller avsägelse av plats föreligger.

Val i kommunfullmäktige genomförs som huvudregel med majoritetsval, det vill säga att den eller de personer som får störst stöd väljs till aktuell post. Reglerna om proportionella val utgör ett minoritetsskydd och säkerställer att en majoritet i fullmäktige inte kan fördela samtliga plaster i nämnder, styrelse m.m. till den styrande koalitionen. I Vaxholm utgör reglerna för proportionella val grunden för fördelning av mandat i bland annat nämnder och styrelse vilket medför att det inte finns anledning att formellt begära proportionellt valsätt.

Val av presidieposter kan enligt § 58 kommunallagen inte genomföras med proportionerligt val och eftersom presidieposterna normalt väljs enskilt bedömer förvaltningen det inte som möjligt att genomföra valen med reglerna om proportionerligt valsätt som grund.

Av 42 § kommunallagen framgår att en nämnd ska välja utskott bland ledamöterna och ersättarna i nämnden och kommunfullmäktige kan därmed inte fatta något generellt beslut om att utskotten ska bestå av presidieledamöterna.

Förvaltningen föreslår att motionen ska avslås med hänvisning till vad som framförts i tjänsteutlåtandet.

Ärendebeskrivning

Motionärerna yrkar i rubricerad motion:

- att Vaxholm inför proportionella val vid tillsättning av presidieplatserna i kommunstyrelsen och samtliga nämnder.
- att utskotten i nämnderna ska utgöras av presidieledamöterna såvida inte särskilda skäl eller avsägelse av plats föreligger.

Som bakgrund till yrkandena framförs bland annat att Vaxholms stad tillämpas majoritetsuppställningar mellan partierna när det gäller tillsättning av presidieplatser i styrelser och nämnder. Det gör att lagen om proportionellt valsätt (1992:339) delvis rundas och väljarnas röster får inte samma värde för tillsättning av presidie. I grunden har lagen tillkommit för att säkerställa att alla större partier får ta plats i styrelse och nämnder.

Antalet platser i Kommunfullmäktige, styrelser och nämnder väljs i Vaxholm enligt lagen om proportionellt valsätt. Däremot fördelas presidieplatserna med ordförande och 1:e vice ordförande från styret och med 2:e vice ordförande från oppositionen. Detta avspeglar inte valresultatet.

Motionärerna skriver att sammanfattningsvis kan proportionella val i kommunen bidra till en mer rättvis, demokratisk och stabiliserande politik, där fler väljare och politiska åsikter får ett reellt inflytande.

Förvaltningens bedömning

Val i kommunfullmäktige genomförs som huvudregel med majoritetsval, det vill säga att den eller de personer som får störst stöd väljs till aktuell post.

Reglerna om proportionella val utgör ett minoritetsskydd och säkerställer att en majoritet i fullmäktige inte kan fördela samtliga platser i nämnder styrelse m.m. till den styrande koalitionen. Genom reglerna om proportionella val får valresultatet och mandatfördelning i fullmäktige genomslag även vid de val som genomförs av kommunfullmäktige. Proportionellt val ska endast genomföras om det av 5 kapitlet § 58 kommunallagen framgår att valet kan vara proportionellt och om det begärs av det antal väljande som anges i 2 § Lag (2022:629) om proportionella val i kommuner och regioner.

I Vaxholm utgör reglerna för proportionella val grunden för fördelning av mandat i bland annat nämnder och styrelse. Detta är ett vanligt sätt att fördela mandat och medför att det inte finns anledning att formellt begära proportionellt valsätt. Val som är genomförda med reglerna för proportionella val som grund är dock genomförda

med majoritetsval. Det innebär att det i Vaxholm idag inte är några val som är genomförda med proportionellt valsätt.

Av § 58 kommunallagen framgår i vilka val proportionellt valsätt kan begäras och eftersom presidiet inte omnämns i paragrafen kan val av presidier inte ske med proportionellt val. Presidieposter väljs normalt enskilt, det vill säga en post åt gången, varför förvaltningen inte bedömer det som möjligt att genomföra valen med reglerna om proportionerligt valsätt som grund.

Av 42 § kommunallagen framgår att en nämnd ska välja utskott bland ledamöterna och ersättarna i nämnden. Det innebär att det endast är nämnderna själva som kan fatta beslut om val till utskott. Kommunfullmäktige kan därmed inte fatta något generellt beslut om att utskotten ska bestå av presidieledamöterna.

Det finns inga hinder för att partier träffar politiska överenskommelser kring fördelning av mandat eller platser. Sådana överenskommelser har ingen rättslig verkan och tas fram utanför formella sammanträden, partier emellan.

Utifrån ovanstående föreslår förvaltningen att motionen ska avslås med hänvisning till vad som framförts i tjänsteutlåtandet.

Barnrättsperspektivet/Prövning av barnets bästa

Föreslaget beslut bedöms inte få några konsekvenser för barn.

Jämställdhetsperspektivet

Föreslaget beslut bedöms inte få några konsekvenser/effekter ur ett jämställdhetsperspektiv.

Handlingar i ärendet

Tjänsteutlåtande, 2024-02-29.

Motion av (WP) gällande proportionella val vid tillsättning av presidieplatser

Kopia på beslutet till:

För kännedom:

Kansliet

Waxholmspartiet – borgerligt alternativ

Kommunfullmäktige 24-02-12

Motion – proportionella val vid tillsättning av presidieplatser

I Vaxholms stad tillämpas majoritetsuppgörelser mellan partierna när det gäller tillsättning av presidieplatser i styrelser och nämnder. Det gör att lagen om proportionellt valsätt (1992:339) delvis rundas och väljarnas röster får inte samma värde för tillsättning av presidie. I grunden har lagen tillkommit för att säkerställa att alla större partier får ta plats i styrelse och nämnder.

Antalet platser i Kommunfullmäktige, styrelser och nämnder väljs i Vaxholm enligt lagen om proportionellt valsätt. Däremot fördelas presidieplatserna med ordförande och 1:e vice ordförande från styret och med 2:e vice ordförande från oppositionen. Detta avspeglar inte valresultatet.

Det finns flera skäl till att tillämpa proportionella val i de kommunala valen:

- 1. Representation:** Proportionella val säkerställer en mer rättvis representation av olika politiska åsikter och partier i kommunfullmäktige. Det betyder att fler medborgares röster och åsikter blir representerade, vilket bidrar till en mer mångsidig och inkluderande politik.
- 2. Stabilitet:** Proportionella val kan bidra till politisk stabilitet genom att motverka dominansen av ett enda parti eller en koalition. Genom att fördela mandat efter antalet röster kan det bli mer jämlikt fördelade politiska krafter, vilket kan leda till mer samarbete och samförstånd i beslutsprocessen.
- 3. Demokrati:** Proportionella val är mer demokratiska i sin natur då de ger varje röst samma värde. Det betyder att även mindre och nya partier har en chans att bli representerade, vilket ökar den politiska bredden och alternativen för väljarna.
- 4. Minskar inflytandet från lokala maktförhållanden:** Proportionella val kan minska risken för att lokala maktförhållanden, klientelism eller korrupcion får för stor betydelse i kommunalpolitiken. Genom att låta väljarna bestämma mandatfördelningen blir det svårare för enskilda personer eller grupper att manipulera valresultatet.

Sammanfattningsvis kan proportionella val i kommunen bidra till en mer rättvis, demokratisk och stabiliserande politik, där fler väljare och politiska åsikter får ett reellt inflytande.

Waxholmspartiet yrkar att Vaxholm inför proportionella val vid tillsättning av presidieplatserna i kommunstyrelsen och samtliga nämnder.

Waxholmspartiet yrkar att utskotten i nämnderna ska utgöras av presidieledamöterna såvida inte särskilda skäl eller avsägelse av plats föreligger.

För Waxholmspartiet

Fredrik Ardefors, Anna-Lena Nordén, Minnaliisa Lundblad, Daga Bäfverfeldt, P-H Öström,
Stefan Åsblom